

Калі банкамат працуе не так, як заўсёды, націсніце клавiшу адмены і забярыце картку.

Пенсіянерка з Віцебска, незадаволеная смакам любiмых аршшкаў, звярнулася ў суд і выйграла яго.

Нiкoлi пельга пакадаць месца ДТЗ. За гэта можна пазбавiцца праваў на 2 гады...

Выдаецца з 9 жнiўня 1917 г.

ПОСПЕХІ КРАiНЫ ВYЗНАЧАЮЦА ЗАСЛУГАМI КАНКРЭТНЫХ ЛЮДЗЕЙ

Аграпрамысловы комплекс Беларусi павiнен максымальна нашчаваць экспарт і пашыраць географiю паставак прадукцiй, заявіў Прэзiдэнт Беларусi Аляксандр Лукашэнка, уручаючы дзяржаўныя ўзнагароды, паведамiлi БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лiдара.

Кiраўнiк дзяржавы выказаў усiм узнагароджаным шчырыя словы ўдзячнасцi за працоўныя поспехi, творчыя дасягненьнi, шматгадовае доблеснае служэньне Айчыне і актыўную жыццёвую пазiцыю.

Як падкрэслiў Аляксандр Лукашэнка, узнагароджаныя прадстаўляюць розныя сфэры дзейнасцi і рэгiёны Беларусi, але iх аб'ядноўвае галоўнае — любоў да сваёй Айчыны, што працягваецца не на словах, а на канкрэтных справах. Тых канкрэтных поспехах і дасягненьнях, якія служаць беларускаму народу і з'яўляюцца асновай дабрабыту нашай маладой суверэннай дзяржавы.

Кiраўнiк дзяржавы сказаў, што невыпадкова сярод узнагароджаных вiялякая група кiраўнiкоў, спецыялістаў, работнiкаў сельскай гаспадаркi.

Паводле слоў Прэзiдэнта, у Беларусi развiццю аграпрамысловага комплексу ўдзяляецца асаблiва ўвага, высокая цiннiца ўклад вясцоўцаў у харчовую бiясферу. Айчыныя прадукты харчавання заваявалi добрую славу і карыстаюцца пастаянным попытам не толькi на радзiме, але і ў многiх краiнах блiзкага і далёкага замежжа.

Прэзiдэнт падзякаваў прысутным на ўрачыстым мерапрыемстве кiраўнiкам гаспадарак за шматгадовую работу па нашчаванні вытворчасцi прадукцiй,

МiНСКУ — УЗВАЖАНУЮ ГОРАДАБУДАўНiЧУЮ ПАЛiТыКУ

Аб гэтым Прэзiдэнт заявіў 17 верасня, прымаючы з дакладам старшыню Мiнгарвыканкама Мiкалая Ладуцкi, паведамiлi БЕЛТА ў прэс-службе беларускага кiраўнiка.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, у Мiнску трэба праводзiць узважаную горадабудаўнiчную палiтыку, выкарыстоўваць для будовы пустуючыя тэрыторыi, але разам з тым і не дапускаць празмернага ўшчыльнення. «Вядома, я разумею, што людзям не хочацца ўшчыльняць тэрыторыю, але трэба ж разумець, што і iншым неабходна будаваць жыллi. І гэта нiядрага, калi не даводзiцца iнфраструктуру кудысьцi цягнуць. Зямлi сельгаспрызначэння — гэта як выключэнне, iх негэта выкарыстоўваць. Лес таксама можна сечыць толькi для прамысловых патрб. Таму мы нiкiду не дзенемся, трэба недзе ўшчыльняцца, — лiчыць кiраўнiк дзяржавы. — Але, вядома, не празмерна. Як бы там нi было, але зямлi ў Беларусi для будаўнiцтва хапае. Таму тут трэба больш акурата дзейнасць».

Прэзiдэнт адзначыў, што ў блiжэйшы час асабiста азнаёмiцца з сiтуацыяй, якая складаецца ўнутры МКАД на прадмет пустуючых участкаў і прапануемых для будаўнiцтва аб'ектаў. «У нас вельмi шмат пустуючых кавалкаў на паўгектара, гектар, а можа, і два, дзе можна ў тым лiку будаваць і жыллi», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. Кiраўнiк дзяржавы ў прыватнасцi звярнуў

УДЗЕНЬ — МАЛЯР, УВЕЧАРЫ — МАСТАК

Сяргей ЛЯВiЦКI (на фотаздымку) працуе дарожнікам — падсобным рабочым Быхаўскага дарожна-рамонтнага будаўнiчага ўпраўлення. У яго абавязкi ўваходзiць выраб і ўстаноўка дарожных знакаў, пабелка бардзюраў і мастоў, афарбоўка платоў і агароджаў, разметка дарожнага палатна. Але ў сваім раёне Лявiцкага ведаюць больш як аўтара самабытных пейзажаў. Жывапіс займае ў жыццi гэтага самадзейнага мастака толькi вольны час — пасля дзённай працы з пэндзлем дарожнага маляра.

— Жывапіс мне цікавы толькi як занятак для душы, я не збіраюся мяняць сваю асноўную працу, — кажа Лявiцкi. — Маляванне спадарожнічае мне па жыццi iшчэ з дашкольнага часу. Ён нiколі не наведваў мастацкiх школ і нават гуртоў па маляванні. Самавук чыстай вады. У школе афармляў насценныя газеты, у арміі — ленiнскія пакоi. Восі і ўвесь мастакоўскi вопыт. Цяпер у хатнiй калекцыі 50-гадовага мастака больш за паўсотнi твораў. Адна з апошнiх работ — копія абраза Мацi Божай Баркалабаўскай, выкананая з прымяненнем меднага дроту, калiрных эмаляў, каштоўных камянёў і бурштыну.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй КАБЯКОУ, кiраўнiк Адміністрацыі Прэзiдэнта:

«Работу на зiмiненнi выдаткаў трэба праводзiць увесь час і, калi ўнiкае неабходнасць, нават перазглядаць канструкцыi будынкаў. Варта зразумець, што не сярэдня зароботная плата павiнна знацца за коштам квадратнага метра, а кошт 1 кв.м павiнен быць прыраўнаваны да рэальных даходаў грамадзян, якія маюць патрбу ў павышэннi жыллiвых умоў. Трэба зыходзiць з рэалiй, якія існуюць сёння ў краiне. Жыллi, якое будзеца з мэрамі дзiржаўнага падтрымкi, павiнна ўзводзiцца без пратрынасцi ў лiшнiх выдаткаў, якія перавышваюць разумную спажывецкую вартасць».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 18.09.2013 г.

Долар ЗША	9020,00 ▲
Еўра	12040,00 ▲
Рас. руб.	279,00 ▲
Укр. грыўня	1102,35 ▲

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 14°
Вiцебск	+ 19°
Гомель	+ 20°
Гродна	+ 14°
Магілёў	+ 18°
Мiнск	+ 19°

■ Факт

ПАўМiЛЬЯРДА ДОЛАРАў АТРЫМАЛI 3-ЗА МЯЖЫ

Паводле статыстычнай iнфармацыі Нацыянальнага банка краiны, зарэгістраваны заробак беларусаў за мяжой разам з грашовымi і iншымi пераводамi прыватных асоб 3-за мяжы ў Беларусi ў першым паўгоддзi склаў 509,5 млн долараў.

Аналітыкамі адзначаецца, што ў структуры даходаў, атрыманых беларусамi за мяжой у студзень—чэрвень гэтага года, на долю чыстай аплаты iх працы (за вылікам выплачанага падаходнага падатку і iншых выдаткаў) прыпадае 245,3 млн долараў. Грашовыя пераводы работнiкаў склалі 227,6 млн долараў. Для параўнання: сума асабiстых пераводаў, атрыманых беларусамi 3-за мяжы ў першым паўгоддзi 2012 года, склала 399 млн долараў.

Спецыялістамi банка прапануюцца лiчыбi і па асабiстых пераводах, якія былі выплачаны з Беларусi ў iншыя краiны. За шэсць месяцаў яны склалі 58,7 млн долараў.

Экспертami Нацбанка адзначаецца, што ў апошнiя гады назiраецца сур'ёзнае павелiчэнне асабiстых пераводаў, атрыманых беларусамi 3-за мяжы. Для параўнання: летась атрыманыя беларусамi асабiстыя пераводы склалі 950,8 млн долараў, у 2011 годзе — 792,3 млн, у 2010 годзе — 500,2 млн долараў.

Сяргей КУРКАЧ

ЛАГiСТЫЧНЫЯ ЦЭНТРЫ ЯК НЕАБХОДНАСЦЬ

На стварэнне лагiстычных цэнтраў выдаткуець 2,18 трыльёна рублёў. У планах — рэалiзацыя 46 iнвестыцыйных праектаў. Пакуль у Беларусi налічваецца 12 лагiстычных цэнтраў.

Услед за Германіяй

Але беларусы да новых сфер дзейнасцi, як правiла, ставяцца не без лёгкага холоду. Так, паводле слоў Паўла БАЖАНАВА, кiраўнiка ўпраўлення транспарту і лагiстыкi Мiнiстэрства транспарту і камунiкацыі Беларусi, спажаўцы часта далучаюць спецыялістаў сферы лагiстыкi да нахлебнiкаў. «Гэта праблема. Неабходна пераамаць старэзатынае ўяўленне. Беларусы павiнны зразумець, што чарговы «нахлебнiк» прыносыць куды больш карысцi, чым звычайны збыткiвiк», — адзначае Павел Бажанав.

Многiя перадавыя еўрапейскiя краiны даўно зразумелi: дзяржава атрымлiвае iстотную карысць ад работы лагiстычных цэнтраў. Так, Германія дзякуючы актыўнаму развiццю лагiстыкi мае дадатковыя 20% да ВУП. Шырокая паслугі, звязаныя з перамяшчэннем тавараў, на постсаветскай прасторы прапануюць у першую чаргу Лiтва.

Калi разглядаць айчыныя прадпрыемствы, то яны паволi пачынаюць паарочывацца да лагiстыкi тварам. Выдатны прыклад — кампанія «Крышталi», якая вынесла за межы горада ўсе свае склады і пачала карыстацца паслугамi лагiстычнага цэнтра. На чарзе — «Камунарка» і «Слодчы».

14 тысяч працоўных месцаў

Карысць ад развiцця лагiстыкi атрымае не толькi дзяржава ў цэлым, але і кожны беларус пасобку. Так, рэалiзацыя Праграмы развiцця лагiстычнай сiстэмы ў Беларусi прадугледжвае стварэнне прыблізна 14 тысяч новых працоўных месцаў. Пакуль у гэтай сфэры задзейнiчана 1 тысяча спецыялістаў. Кадрова галод неітралiзуюць блiжэйшым часам.

Як падкрэслiвае Валерый КАЗЛОУ, загадчык сектара лагiстыкi Беларускага навукова-даследчага iнстытута транспарту «Трансэўрiка», жыццi прымушае прадпрыемствы разбiрацца ў перавозках. Таму сёння з'яўляецца пытанне падрыхтоўкi, перападрыхтоўкi і атрымання другой вышэйшай адукацыі маладым спецыялістамi. Тэорыя павiнна аб'ядноўвацца з практыкай.

Паводле слоў Наталлi ГАРБУЗ, кансультанта па лагiстыцы Дасяццiнцi мiжнародных экспедытараў і лагiстыкi «БАМЭ», распрацоўваецца адны стандарт, у якім падрабязна будучы растлумачаны патрабаваннi да ведаў, навiкаў і уманняў новага персаналу. Такi праект рыхтуецца ўпершыню на тэрыторыі СНД. Сёлета яго павiнны зацвердзiць афiцыйнi. Далей — замацаванне адзiнага прынцыпу падрыхтоўкi лагiстаў ва ўсiх беларускiх ВУН.

Павысiць транзитную прывабнасць Цяпер налічваецца 8 непасрэдных удзельнiкаў Праграмы развiцця лагiстычнай сiстэмы ў Беларусi (па тры ў Гомельскай і Гродзенскай абласцях, два — у Магілёўскай). Яны актыўна шукаюць iнвестараў. У Мiнскай вобласцi лагiстычныя цэнтры будуюць найбольш iнтэнсіўна. Апошняе абумоўлена цэнтральным размяшчэннем, блiзкасцю да сталiцы, а таксама скрмжываннем двух мiжнародных транспартных калiдораў.

Сёння выдзелена больш як 50 асобных пляцовак (21 аддзела пад стварэнне транспартна-лагiстычных цэнтраў). Пакуль лагiстычныя цэнтры працуюць толькi на васьмi пляцоўках з 14 папярэдне вызначаных, астатнiя шэсць — у працэсе будаўнiцтва. Такiм чынам беларуская транспартна-лагiстычная сiстэма зiбраецца iнтэгравацца ў мiжнародную сiстэму размеркавання фiнансаў і працоўных рэсурсаў. Значна павялiчыцца прыбытковасць экспарту паслуг па перамяшчэннi тавараў. Транзитная прывабнасць павысiцца агулам.

Маргарыта СiДАР.

ХРОНiКА АПОШНiХ ПАДЗЕй

FACEBOOK ПАВЯЛiЦЫЦЬ ХУТКАСЦЬ iНТЭРНЭТУ ў 100 РАЗОУ?

Facebook, Qualcomm і Ericsson плануюць павялiчыць эфектыўнасць перадачы звестак у сто разоў. Пра гэта гаворыцца ў афiцыйным блогу сацыяльнай сеткi. Як лiчыць у Facebook, Qualcomm і Ericsson, дамагчыся павелiчэння эфектыўнасцi перадачы звестак у сто разоў можна на працягу наступных 5—10 гадоў. Каманда Facebook плануе распрацаваць новыя тэхналогi сiсцiннi і перадачы iнфармацыі.

Трафік можна павялiчыць на 500 % без дадатковых выдаткаў за кошт iснуючых сервераў. Адміністрацыя сацсеткi ўпэўнена, што павелiчэнне трафіку дасць магчымасць падключыцца да iнтэрнэту кожнаму ўладальнiку мабільнага тэлефона.

iРАН АДПРАВiЦЬ У КОСМАС КАТА

У 2014 годзе iран пачне запусцiць у космас ракету, на борце якой будзе знаходзiцца знак краiны — персiдскi кот.

Кiраўнiк iнстытута аэракасмічных даследаванняў iсламскай Рэспублiкi Махамад iбрахiм заявіў, што пуск ракеты адбудзецца 21 сакавіка 2014 года. Паведамляецца, што гэты крок можа разглядацца як спроба супакоiць мiжнародную супольнасць. Яна ўжо даўно падазрае Тэгеран у развiццi ядзернай праграмы.

Персiдскi кот лiчыцца адным з сiмвалаў iрана, паколькi парода была названа ў гонар старой заходняй назвы гэтай краiны. Мiж тым iран запуская жывёл у космас ужо не першы раз. 28 студзеня краiна заявіла аб паспяховым запуску малпы ў космас. Апарат у планавым рэжыме вярнуўся на Зямлю, жывёла на яго борце выжыла. Малпа па iменi Пiнер перанесла 20-хвiлінны палёт на вышыню 120 кіламетраў.

ПАДРАБЯЗНАСЦЬ

Былы вайсковец учынiў СТРАЛЯННУ ВА ўПРАўЛЕННi ВМС ЗША

Надзвычайнае здарэнне са стральбой адбылося ў будынку Упраўлення Ваенна-марскімі сіламі ЗША ў Вашынгтоне. Злачынца страляў па супрацоўнiках, якія абедалi ў кавярнi, забiў 12 чалавек і паранiў васьмярых. Палiцэйскія, якія прыбылі на месца праз сем хвiлiн пасля першага паведамлення аб стральбе, уступлi ў перастрелку са злачынцам і застрэлi яго. Як высветлiлася, раней той працаваў у ваенным ведамстве электрыкам. Паведамляецца, што ён быў узброены штурмавой вiнтовакi AR-15. У 34-гадовага Аарона Алексiса знайшлi пасведчанне асобы на iмя нейкага Ролi Чанса, які амаль год знаходзiцца ў адпачынку. Аднак апошнi сказаў палiцiі, што не ведае яго. Матывы дзеяннiў стралка застаюцца загадкай. З ваеннай службы мужчыну звольнiў за непрыстойнасць паводзiн, таксама ў мiнулы Алексiса два разы затрымлiвала палiцыя, у тым лiку за парушэнне правiлаў нахэння зброi. Масавае забойства ў Вашынгтоне зноў ажывiла дыскусiю аб мерах па кантролі за абарачэннем зброi, якая адшлiла на другi план пасля таго, як Кангрэс не падтрымаў iнiцыятыву Белага дома абмежаваць на федэральным узроўнi продаж аўтаматычных штурмавых вiнтовак і магазiнаў вiялякi ёмiстасцi.

КОРАТКА

Уладзiмiр Пуцiн узнагародзiў генеральнага дырэктара «Брэсцкага акадэмічнага тэатра драмы iмя Лiнiнскага камсамала Беларусi» Аляксандра Козака ордэнам Дружбы.

У Беларусi ў сярэднім на 3,9 працэнта павялiчыліся гранiчныя максымальныя цэны на звадкаваны газ для камунальна-бытавога спажывання арганiзацыямi і iндывiдуальнымi прадпрыемальнiкамi.

Беларусь абмежавала пастаўкi мяса птушкi з iзраiля.

З 20 верасня па 1 снежня ў Лiтве пройдуць Днi культуры Беларусi, якія стануць самымi маштабнымi за восем гадоў.

Беларускi дзесяцiборац Андрэй Краўчанка стаў пераможцам Гран-пры Мiжнароднай федэрацыі лёгкай атлетыкi (IAAF) ў мнагабор'і.

Дырэктар навагрудскага прадпрыемства, грамадзянiн Расіі, працуючы кадравыя афэры больш чым на Br4 млрд. Афэры выявлi ў вынiку праверкi дзейнасцi сумеснага таварыства з абмежаванай адказнасцю, якое спецыялізуецца на нарыхтоўкi і рэалiзацыі мяса буйной рагатай жывёлы.

КiМ З ВЯДОМЫХ ЛЮДЗЕй ВY ЗАХАПЛЯЕЦЕСЯ?

Юлiя КАДУШКЕВiЧ, актрыса тэатра і кiно, г. Мiнск:

— Сярод актэраў вылучаю Інакенцыя Смактуноўскага. Калі гляджу фiльмы з iм, то не абыходзiцца без эмоцый, бывае, часта мяне прабiрае да слёз. Шмат выпрабаванняў выпала яму ў жыццi, але чалавек не страціў сабе і працягваў рухацца наперад, тварыць. Наогул, вельмi шмат таленавітых людзей, якія былі папулярнымi ў свой час. Напрыклад, з такіх Сафі Ларэн, Марлен Дэйтрiс. Яны былі не толькi прыгожымi жанчынамi, але і яркiмі асобамi.

Настася ЯНКiНА, карэспандэнт газеты «Навіны Камянецчыны», г. Столiн:

— У мяне заўсёды выклiкалі захваленне моцныя жанчыны, тыя, што змаглi дабiцца поспеху ў жыццi без старонняй дапамогi. Дзелаў для мяне сярод славетных людзей не iснуе, бо iмкнуся прытрымлiвацца правiла — не ствары сабе кумiра. Але ёсць у некаторых «зорных лэдзi» якасцi, якія я паважаю і яны мне блiзка. Восі Мадонна — гэта сiла волі ў тандэме з абыякавасцю да негатыву на свой адрас. А Фаiна Ранеўская — з лiку мудрых жанчын. Сваёй манерай пераконваць магла кожнаму давесцi яго непраўта.

Вольга ВЕНСКАЯ, вядучая праграмы «Ваша лато», г. Мiнск:

— Сяргей Кухто. Думаю, мала хто падазраваў, што пад маскай абаяльнага тэлеведучага хаваўся такі таленавіты кiраўнiк. Ён для мяне прыклад пасляковага і iмтанакараванага чалавека. Яшчэ з лiку такіх для мяне Тамара Лiсiцкая і Глеб Марозаў. Яны пачынаюць рэалiзоўваць сябе ў прафесійных сфэрах, пачынаючы ад праектаў на радыё і тэлебачаннi і заканчваючы напiсаннем кнiг, акрамя гэтага, вiхоўваючы сваіх траіх дзяцей, стараюцца дапамагчы iншым.

З замежнай мiне iмпануюць Лары Кiнг і Говард Стэрн, таму што яны ўмеюць заставацца цікавымі публiцы. А вось сямейная пара Брэд Піт і Анджелина Джалі добры прыклад для многiх, як можна, карыстаючыся сваёй публiчнасцю, памножыць дабро ў нашым жыццi.

Падрыхтавала Алена ДРАПКО.

МІНСКУ — УЗВАЖАНУЮ ГОРАДАБУДАЎНІЧУЮ ПАЛІТКУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ён таксама даручыў прадумаць, як зрабіць будынак Палаца Незалежнасці даступным для грамадзян, нягледзячы на тое, што там будуць праходзіць важныя дзяржаўныя мерапрыемствы і знаходзіцца рабочая рэзідэнцыя Прэзідэнта. «Палац не павінен быць закрытым. Тым больш, мы яго стварам рукамі беларускіх будаўнікоў, каб людзі бачылі, што мы ўмеём усё рабіць. Гэта сімвал, і людзі павіны мець туды доступ», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Мікалай Ладуцька далажыў аб рэалізацыі праграмы жыллёвага будаўніцтва ў Мінску. У гэтым годзе ў сталіцы будзе уведзены ў эксплуатацыю 1 млн.кв.м жылля. У такім жа аб'ёме сфарміравана праграма будаўніцтва жылля дамоў у 2014 год. «Гэтыя дамы ўжо сёння ў асноўным знаходзяцца ў стадыі будаўніцтва, вядзецца актыўная работа для таго, каб у 2014 годзе дзясяткі ты-

сяч жыхароў Мінска атрымалі свае кватэры», — сказаў старшыня Мінгарвыканкама.

Кіраўнік дзяржавы асабліва спыніўся на тых дамах, якія прызнаныя праблемнымі, і падкрэсліў, што яны павіны быць уведзены ў эксплуатацыю без ушчамлення інтарсаў грамадзян. Мікалай Ладуцька запэўніў, што такія дамы ў бягучым годзе і першай палавіне наступнага года будуць уведзены ў эксплуатацыю ў поўным аб'ёме. «Цяпер стаіць задача так арганізаваць работу горадабудаўнічага комплексу Мінска, каб такія сітуацыі больш не было», — сказаў ён. Што датычыцца гатоўскай сталіцы да маючага адбыцца саміту, старшыня Мінгарвыканкама далажыў аб распрацаваным блоку мерапрыемстваў, якія ўключаюць афармленне горада і яго галоўных магістралей.

На сустрэчы таксама былі абмеркаваны пытанні рэканструкцыі буйных спартыўных аб'ектаў, такіх як стадыёны «Дынама» і «Трактар».

■ Супрацоўніцтва

В'ЕТНАМСКІ ШАНЦ ДЛЯ БЕЛАРУСКАЙ МАДЭРНИЗАЦЫІ?

Зусім нядаўна ў Мінску прайшоў буйны беларуска-в'етнамскі бізнес-форум, на якім абмяркоўваліся магчымасці і перспектывы супрацоўніцтва дзвюх нашых краін. І на наш погляд, гэты кірунак беларуска-в'етнамскага супрацоўніцтва павінен атрымаць пэўнае падтрыманне з боку ўрада і праймаць характар асэнсаванага экспертнага узроўня.

Справа тут не толькі ў тым, што В'етнам можа паслужыць пунктам уваходу ў найбольш перспектывны і дынамічны рынак на планеце. Хоць і гэта важна. В'етнам сёння валодае цэлым спектрам мінеральных рэсурсаў, уключаючы радовішчы нафты і газу, дынамічна развівае аграрна-прамысловы сектар і пры гэтым уласна ідзе ў сферу высокіх тэхналогій. Хімічная прамысловасць, электроніка, машынабудаванне, атамная энергетыка — вось высокатэхналагічныя галіны, якія рухаюцца наперад эканоміку краіны. Пры гэтым В'етнам мае магчымасць не толькі канкуруваць на знешніх рынках, але і абірацца на ўжо вялікі ўнутры рынак, які складае больш за 140 мільярд даўлару.

Амерыканская кампанія Stratfor у сваім эканамічным прагнозе аднесла В'етнам да ліку 16 «пост-ітэйскіх» лідарскіх эканомік, якія ўжо ў бліжэйшыя гады прыйдуць на змену КНР у якасці найбольш прывабных для замежнага інвеставання дзяржаў. А гэта значыць, што для Беларусі, якая робіць стаўку на стратэгічнае супрацоўніцтва з Кітаем, В'етнам дае магчымасць ураўнаважыць свае эканамічныя кантакты ў рэгіёне.

Аднак яшчэ большую цікаваць

уяўляе тая спецыфічная стадыя прамысловага і эканамічнага развіцця, праз якую сёння праходзіць В'етнам. Ханой ужо прыступіў да развіцця ўласнага машынабудавання (у тым ліку цяжкага), аднак пайшоў крыху іншым шляхам, чым Кітай. Бо КНР першалачаткова рабіла стаўку на тэхналагічную мадэрнізацыю — завоз заходніх тэхналогій, паступовую іх лакалізацыю на сваёй тэрыторыі і стварэнне поўнага цыкла прамысловай вытворчасці.

Для В'етнама такі шлях да фарміравання поўнамагстабных прадукцыйных сіл шмат у чым закрыты. Гэта звязана з канкурэнтнасцю за замежныя інвестыцыі ва ўмовах паглыблення глабальнага фінансаво-эканамічнага крызісу з боку Індыі, Тайланда, таго ж Кітая і іншых краін.

Таму Ханой у сваім прамысловым развіцці шмат у чым вымушаны рабіць стаўку на свае сілы. Пры гэтым краіна яшчэ захоўвае высокі ўзровень ускрыпальнасці да савецкай культуры, у тым ліку — тэхналагічнай, гэта значыць, можа з'яўляцца спажывцом тых тэхналогій, якімі валодае Беларусь. Такім чынам, Мінск мае магчымасць прапанаваць в'етнамскаму боку ўвесь спектр сваіх напрацовак у сферы машынабудавання, хімічнай прамысловасці, сельскай гаспадаркі, а таксама ў адпаведных галінах навуковых ведаў. Але тут важна не паўтарыць тыя памылкі, што былі зроблены на кітайскім напрамку. Актыўны эксперт вытворчасці і тэхналогій у Беларусі ў Кітаі прыйшоў да таго, што на тэрыторыі КНР хутка сталі стварацца аналагі беларускай прадукцыі. У выніку гандлёвы баланс стаў змя-

няцца не на карысць Мінска. У выпадку з В'етнамам эксперт тэхналогій павінен праходзіць па схеме, характэрнай для міжнароднай дзейнасці заходніх карпарацый. За мяжу перамяшчаецца вытворчасць і першасныя тэхналагічныя службы, але фундаментальныя даследаванні і напрацоўкі наступнага пакалення, эксперыментальныя вытворчасці ствараюцца і застаюцца ў краіне хаджэння тэхналогій, забяспечваючы яе тэхналагічнае лідарства.

Для рэалізацыі падобнай схемы неабходна забяспечваць выхад саміх беларускіх прадпрыемстваў на наступны тэхналагічны ўзровень, прычым не на аснове імпартававага рашэнняў з краін Захаду, а на аснове ўласнага руху ў існуючай тэхналагічнай культуры. Гэта значыць, пры разглядзе пытання аб мадэрнізацыі беларускай прамысловасці дзякуючы кантактам з В'етнамам ёсць магчымасць выходзіць у новы ўклад, маючы шырокі рынак спажывання тэхналогій як палярэзанага, так і новага ўкладу. Гэта і ёсць спалучэнне в'етнамскай таннай працоўнай сілы і беларускай фундаментальнай і прыкладнай навуцы пры адкрыцці для Ханоя ўсіх магчымасцяў для ўваходжання ў лік распрацоўшчыкаў і трывалых лідарскіх тэхналогій.

Раўназначна гэтыя задачы патрабуюць найвышэйшага кампетэнтнасці кіраўнікоў ад прамысловасці і навукі. Але калі не замахвацца на вельмі складаныя задачы, то не гэта марыць і пра вялікія выгіршы.

Юрый ЦАРЫК,
палітычны аналітык

■ Фінансавы выдатнік

ТЭХНІКА БЯСПЕКІ ПРЫ ВЫКАРЫСТАННІ ПЛАСТЫКАВЫХ КАРТАК

Вельмі добра памятаю, як атрымліваў першы раз стыпендыю. Адно аддзяленне банка для студэнтаў усіх факультэтаў БДУ. Атрымліваў, праўда, не ўсе ў адзін дзень, але чэргі ўсё роўна былі даўжэзныя. Свае першыя «разумныя» грошы вельмі хацелася забраць (можа і добра, што яны былі такія пакутлівыя), аднак думка пра тое, што дзевяццацца праз месяц зноў адстойваць чаргу, стомленым, знясіленым пасля заняткаў, зусім не радала. Пашчасціла, што хутка нам зрабілі пластыкавыя карткі. Стала значна прасцей: ачаш — здымай гагоўку праз банкамат (паміж сабою студэнты называюць яго «бабкамэтам»), хочаш — расплачвайся карткай. Адбылася ўсё п'яць гадоў таму, калі банкамат трэба было яшчэ пашукаць, а тэрміналы для безнаўнага разліку былі толькі ў буйных гандлёвых пунктах. Цяпер жа карткай можна разлічыцца нават у некаторых таксістаў, а ўсе асноўныя пляцажы многія робяць праз інтэрнэт. Безнаўнага грошы — гэта зручна. Аднак зручнае павінна быць і бяспечным. Сёння Алена Лагуціна, начальнік аддзела арганізацыі працы Разліковага цэнтра пластыкавых карткаў Беларускага банка, расказае правільна, выконваючы якія можна камфортна і бяспечна выкарыстоўваць пластыкавую картку ў крамах, рэстаранах, банкаматах, інфакіёсах...

інфармавання, які дазваляе атрымліваць на мабільны тэлефон паведамленні пры кожнай аперацыі па спісанні грашовых сродкаў.

Калі пры правядзенні куплі вы не захаваці чэк, не турбуйцеся, — аперацыі, зробленыя з выкарыстаннем карткі, фіксуюцца банкам, і інфармацыя можна паглядзець у выліскі па сваім рахунку.

У выпадку якіх-небудзь разыходжанняў або падазрэнняў, звязаных з выкарыстаннем карткі, неабходна звярнуцца ў банк, дзе будзе ўважліва разгледжаны кожны канкрэтны выпадак. Таксама пасля любой праведзенай аперацыі трывалінік карткі можа правярць рэшту на рахунок у банкаматах, інфакіёсах, пункце выдачы наўных грошаў альбо патэлефанаваўшы ў сэрвісную службу банка, а таксама з дапамогай паслуг SMS-банкінг, М-банкінг, інтэрнэт-банкінг», — расказвае Алена Лагуціна.

Сумняваецеся?

Забярыце картку і адыдзіце

«Перад правядзеннем аперацыі ў банкаматах ці інфакіёсах пажадана аглядзець яго пярэдняю частку і ПІН-клавіятуру. У гэтых месцах не павінна знаходзіцца прымацаваных староніх прадметаў, не павінна быць ніякіх накладак. У выпадку, калі ўзніклі падазрэнні, не ўстаўляйце картку ў карткапрыёмнік і па магчымасці паведаміце пра падазрэнні ў банк», — папярэджае спецыяліст і дае яшчэ некалькі слушных парадаў.

Ніколі не ўстаўляйце картку ў карткапрыёмнік банкамата з выліскам. Калі вы адчуваеце, што банкамат альбо інфакіёс працуе не так, як звычайна, націсніце клавішу для адмены і забярыце картку.

Калі пасля аперацыі ваша картка не была вернута, неадкладна заблакіруюце яе, патэлефанаваўшы ў сэрвісную службу, і звярніцеся ў філіял банка, з якім заключаны дагавор рахунка, з заявай аб тым, што адбылося.

Калі вы ўжо ўставілі картку ў карткапрыёмнік, а потым у вас з'явіліся сумненні — не ўводзіце ПІН-код. Націсніце клавішу для адмены аперацыі і забярыце картку.

Звяртайце ўвагу на людзей, якія стаяць за вамі ў чэрзе каля банкамата, у выпадку неабходнасці папрасіце іх адзілі на адлегласць, з той жа мэтай бліжэй да банкамата, а ПІН-код набірайце лепш сярэднім пальцам рукі, астатнімі прыкрываючы клавіятуру.

Чакаем вашых пытанняў пра карыстанне грашмамі і ўсё, што з гэтым звязана. Вы можаце звяртацца на электронны адрас газеты info@zvuyazda.minsk.by з пазнакай «для аддзела эканомікі» ці па тэлефоне 8 017 292 38 02.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАФТАПРАДУКТЫ КРЫХУ «ПАЦЯЖЭЛІ»
3 17 верасня ў краіне змяніліся цэны на нафтапрадукты.

Канцэрн «Белнафтахім» зацвердзіў на іх новыя адпускі і рознічныя кошты. Перагляд цен абумоўлены мэтай кампенсацыі павелічэння ставак акцызаў на аўтамабільныя бензіны.

Рознічныя цэны на бензін і дызельнае паліва, што рэалізуецца праз АЗС, павялічыліся ў сярэднім на 8 працэнтаў. З вышэйназванай даты кошт бензіну АІ-92 (К5) складае 8,4 тысячы рублёў за літр, АІ-95 — 9,1 тысячы рублёў, кошт дызельнага паліва павялічыўся да 9,2 тысячы рублёў, дызельнае паліва стандарту «Еўра- 5» цяпер каштуе 9,4 тысячы рублёў за літр.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

3 ЛЁГКАЙ ПАРАЙ!
На месцы лазні па вуліцы Цітова ў Гродне з'явілася... іншая лазня.

Як паведамыла «Звязда» год таму, пастаянныя наведвальнікі старэйшай у горадзе лазні былі вельмі засмучаныя яе лёсам — нават да старшыні аблвыканкама звярталіся, каб не дапусціць зносу.

Аднак выйсеца не было: пасля 50-гадовай эксплуатацыі будынак стаў аварыйным, і капітальна яго адрамантаваць, паводле заключэння экспертаў, не ўяўлялася магчымым. Таму было вырашана «развітацца» са старой лазняй, а на яе месцы ўзвесці новую. І сваё слова ўлада стрымала: менш чым за 5 месяцаў пасля зносу аварыйнага будынка трэст «Гроднагарбуд» пабудоваў там лазнева-аэрадуалячны комплекс на 90 месцаў, з парылкамі-каменкамі ў мужчынскім і жаночым аддзяленнях. На першым паверсе маюцца тры душавыя пакоі для інвалідаў, а таксама душавыя для малазбяспечаных людзей з ільготнымі расцэнкамі.

СЫР НА ЛЮБЫ СМАК
15 беларускіх малапрацоўчых прадпрыемстваў прымуць удзел у сырным фестывалі, які адбудзецца 20-21 верасня ў Гродне па ініцыятыве ААТ «Молочны Мир» і пры арганізацыйнай падтрымцы масцоўных улад.

Сыраробы паспаборнічаюць у розных конкурсах, напрыклад, на самую смачную страву і самую прыгожую скульптуру з сыру. Прычым пры вызначэнні пераможцаў будуць улічаны не толькі меркаванні спецыялістаў з дэгустацыйнай камісіі, але і вынікі так званай народнай дэгустацыі «Чэмпіён смаку».

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ОБЪЯВЛЕНИЕ УНП 300007086

о проведении повторного аукциона по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов

1. Дата, время, место проведения аукциона:	18 октября 2013 года, в 11.00, в здании Великодолецкого сельского Дома культуры, аг. Великие Дольцы, ул. Лесная, 2 а.			
2. Адрес участка	Участок № 1: д. Заозерье, 10А	Участок № 2: д. Заозерье, 10Б	Участок № 3: д. Заозерье, 10В	Участок № 4: д. Ветче, 18
3. Площадь участка	0,2078 га	0,2055 га	0,2084 га	0,2254 га

Условия проведения аукциона напечатаны в газете «Звязда» № 114 от 22.06.2013 года, страница № 7

Адрес и номер контактного телефона: Витебская область, Ушачский район, аг. Великие Дольцы, Центральная, 16, Великодолецкий сельсоветком (8 02158) 23323, 23338, в рабочие дни с 8.00 до 16.00.

Уважаемые акционеры

ОАО «Гомельская мебельная фабрика «Прогресс»

30 сентября 2013 года в 14.00 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ по адресу: г. Гомель, ул. Лещинская, 49

Повестка дня собрания:

1. О выплате дивидендов за первое полугодие 2013 года.

Регистрация участников собрания с 13.30 до 14.00 по месту проведения собрания. При себе иметь: акционеру — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность. Список акционеров общества, имеющих право на участие в собрании, будет составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 1 сентября 2013 года.

С материалами к собранию можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник—пятница) с 23 сентября 2013 года по месту нахождения общества с 10.00 до 16.00.

Справки по телефону: 44 10 17. УНП 400078768

Да ўвагі акцыянераў! Адкрытага акцыянернага таварыства «Сталічны праспект»!

26 верасня 2013 года АДБУДЗЕЦЦА ПАЗАЧАРГОВЫ АГУЛЬНЫ СХОД АКЦЫЯНЕРАЎ ААТ «Сталічны праспект» (г. Жабінка, вул. Цітова, 3).

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Зацвердженне вынікаў адкрытай падпіскі на акцыі Таварыства.
2. Аб павелічэнні статутнага фонда Таварыства;
3. Аб унесенні змяненняў у статут Таварыства;
4. Аб зацвердженні рашэння пра выпуск акцый Таварыства з перадачай іх ва ўласнасць ААТ «Жабінкаўскі цукрова завод».

Форма правядзення Сходу — вочная. Месца правядзення Сходу — г. Жабінка, пасёлак Цукровага заводу, клуб ААТ «Жабінкаўскі цукрова завод».

Пачатак работы Сходу: 26 верасня 2013 года ў 12 гадзін 30 хвілін.

Рэгістрацыя асоб, якія маюць права ўдзел у Сходзе, ажыццяўляецца ў дзень правядзення Сходу па месцы правядзення Сходу на падставе дакументаў, якія пацвярджаюць асобу, і належна аформленыя даверанасці. Час пачатку рэгістрацыі: 11 гадзін 30 хвілін. Час завяршэння рэгістрацыі: 12 гадзін.

З матэрыяламі Сходу можна азнаёміцца з 19 верасня 2013 года па 25 верасня 2013 года ў працоўныя дні з 10 да 17 гадзін.

УНП 200984478

ЧАМУ ПЛАН ПУЦІНА ПА СІРЫ — ГЭТА ПЛАН АБАМЫ?

Расійская ініцыятыва па хімічным раззбраенні Сірыі і новая «перазагрузка» з ЗША

14 верасня завяршылася сустрэча ў Жэневе кіраўнікоў знешнепалітычных ведамстваў Расіі і ЗША Сяргея Лаўрова і Джона Керы, у выніку якой былі дасягнуты дамоўленасці па сірыйскім пытанні: бакі выступілі за палітычнае ўрэгуляванне канфлікту, ваеннае неўмяшанне і вывад хімічнай зброі з Сірыі або яе знішчэнне да сярэдзіны 2014 года. На аснове расійска-амерыканскага плана па ўступленні Расіі ў Арганізацыю па забароне хімічнай зброі будзе выпрацавана рэзалюцыя Савета Бяспекі ААН. Гэтая рэзалюцыя будзе дазваляць прымяненне сілы ў выпадку невыканання патрабаванняў сірыйскім бокам.

І хоць расійскі бок ужо паспеў запісаць на свой рахунак дыпламатычную перамогу і нават прапанаваць вылучыць Уладзіміра Пуціна на Нобелеўскую прэмію міру, цяпер становіцца відавочным, што аўтарства гэтай ініцыятывы належыць не толькі расійскаму дыпламатам.

Справа ў тым, што плану па хімічным раззбраенні Сірыі ўжо амаль год. Упершыню ён быў агучаны якраз пасля візіту Уладзіміра Пуціна ў снежні 2012 года ў Турцыю, дзе было заўважана пра новыя «цікавыя ідэі» па сірыйскім ўрэгуляванні, а таксама пасля трохбаковых амерыканска-расійска-турцкіх кансультацый па сітуацыі ў Сірыі і ў рэгіёне. Падрабязнасці гэтага плана актыўна абмяркоўваліся турцкімі аналітычнымі выданнямі. У прыватнасці, у сярэдзіне студзеня 2013 года турэцкае выданне Zaman паведаміла, што кіраўніцтва ЗША вядзе перамовы з Іракам і Расіяй аб аперацыі па выдаленні хімічнай зброі з тэрыторыі Сірыі пасля падзення рэжыму Асада. Неспакой Вашынгтона быў звязаны з верагоднасцю доступу да хімічнай зброі такіх антыамерыканскіх і антыізраільскіх радыкальных груп у Сірыі, як «Хезбала», «Джабхат Ан-Нусра» ці «Ісламская дзяржава ў Іраку аль-Шам». Паводле аднаго са сцэнарыяў, канфіскаваная хімічная зброя павінна была быць адпраўлена на ваенныя аб'екты, якія знаходзяцца ў Турцыі. Іраку або Іарданіі, і пасля знішчэння ЗША і заходнімі саюзнікамі. Іншы альтэрнатыўны сцэнарый прадугледжваў вываз зброі на расійскіх караблі базы ВМФ Расіі ў Тартусе і пры тэрытарыяльнай падтрымцы Захаду яе знішчэнне на аб'екце, які планавалася стварыць у Расіі.

Тадзі ж іншае турэцкае выданне, Yeni Safak, пісала пра адзін сцэнарый, які быў прапанаваў Расіі з боку ЗША. Згодна з ім, Сірыя магла быць падзелена на дзве зоны, адна з іх адыхдла б пад кантроль паўстанцаў, у другой захавалася б улада цэнтральнага ўрада. Пасля гэтага планавалася усталяваць перамір'е і пачаць перамовы аб будучыні краіны. Адзначаецца, што для дасягнення сваіх мэтаў у Сірыі (кантроль над сірыйскай хімічнай зброяй, гарантыя фарміравання «празаходняга» ядра пераходнага ўрада ў Сірыі пасля сыходу Асада, прадупаўненне ўмацавання пазіцыі ісламісцкіх груп у Сірыі) ЗША прызналі неабходнасць падключыць да «плана па Сірыі» асабіста прэзідэнта Расіі

Уладзіміра Пуціна, усведамляючы нават, што гэта можа пацягнуць за сабой захаванне Башара Асада ва ўладзе да 2014 года.

Такім чынам, які відаць з усяго вышэйсказанага, ініцыятыва па хімічным раззбраенні Сірыі, які мінімум, належыць не толькі расійскаму боку, а ўяўляе сабой вынік актыўных амерыканска-расійскіх кансультацый. Гэты сумесны амерыканска-расійскі план па Сірыі сведчыць пра тое, што «перазагрузка» паміж ЗША і Расіяй не спынялася, нягледзячы на рознага роду ацэнкі, якія тыражуюцца ў сусветных СМІ. Гэта таксама сведчыць пра дастаткова высокі ўзровень амерыканска-расійскага стратэгічнага партнёрства.

Аднак за расійска-амерыканскім планам па Сірыі тоіцца нешта большае, чым проста хімічнае раззбраенне. Справа ў тым, што гэтая ініцыятыва з'яўляецца спробай прымусіць Іран перагледзець планы развіцця ўласнай ядзернай праграмы ў адпаведнасці з умовамі, на якіх настойвае «шасцёрка». Прынамсі, пытанні хімічнага раззбраення Сірыі і іранскай ядзернай праграмы абмяркоўваліся ўзаемазвязана падчас кансультацый Уладзіміра Пуціна і Барака Абама на саміце G20. Увесь гэты

час Расія з'яўлялася пасярэднікам паміж Іранам і ЗША, паміж якімі ішоў актыўны дыпламатычны гандаль. Яго толькі падчас саміту G20 Уладзімір Пуцін запэўніў Барака Абама ў тым, што хімічнае раззбраенне Сірыі без прымянення ваеннай сілы паспрыяе прагрэсу на перамовах па іранскай ядзернай праграме, быў агучаны сумесны амерыканска-расійскі план. Мяркуюцца таксама, што гэтая ініцыятыва павінна стварыць спрыяльную глебу для ўступлення Ірана ў працямы перамовы з Вашынгтона пасля адкрыцця чарговай сесіі Генеральнай Асамблеі ААН у Нью-Ёрку 23 верасня.

Тым не менш, на фоне невызначанасці магчымых вынікаў ірана-амерыканскай перамоў, Пентагон не зрабіў якіх-небудзь змяненняў у расстаноўцы ваенных сіл вакол Сірыі пасля заявы ЗША і Расіі аб дамоўленасці па пытанні хімічнага раззбраення. Да таго ж, паводле прыблэнных ацэнак Пентагона, пры рэалізацыі прапаноў Расіі па перадачы сірыйскай хімічнай зброі пад міжнародны кантроль можа спатрэбіцца да 75 тысяч чалавек, якія канфіскавалі б і

суправаджалі зброю. Па сутнасці, гэта з'яўляецца замаксіраванай супаўнятай аперацыяй, якая дазваляе ўсталяваць кантроль над значнай часткай сірыйскай тэрыторыі.

Пазіцыя Расіі пазмененная, але варыянты магчымыя

Нягледзячы на тое, што амерыканска-расійская ініцыятыва па хімічным раззбраенні знізіла верагоднасць інтэрвенцыі ў Сірыю, такія магчымасць захоўваецца. З другога боку, цяпер інтэрвенцыя можа быць рэалізавана ў выглядзе размяшчэння «мжнароднага» кантынгенту.

Расія спробуе мінімізаваць для сябе наступствы магчымай інтэрвенцыі ў Сірыю, уступаючы ў перамовы з рознымі удзельнікамі сірыйскага канфлікту. Галоўная рызыка для Масквы — у тым, што пасля магчымай ваеннай інтэрвенцыі частка ісламісцкага радыкальнага «інтэрнацыяналу», якая ваюе сёння ў Сірыі, можа быць перакінута на Каўказ, што істотна паспрыяе дэстабілізацыі сітуацыі там напярэдадні зیمовых Алімпійскіх гульняў у Сочы ў 2014 годзе. Аб магчымасці для Вашынгтона ўздзейнічаць на Маскву праз гэты «стымул» некалькі дзён таму казаў у размове з Фарыдам Закарыйм вядомы геапалітык Збігнеў Бжэзінскі.

Дарчы, падчас свайго нядаўняга візіту ў Расію і сустрэчы з Уладзімірам Пуціным кіраўнік саудаўскай разведкі прынец Бандар бін-Султан бін-Абдулазіз прапанаваў Расіі адмовіцца ад падтрымкі Башара Асада. Узамён Бандар бін-Султан прапанаваў расійскаму боку выкарыстаць свой уплыў на каўказскіх ісламістаў, якія сёння ваююць на тэрыторыі Сірыі, каб тыя потым не вярнуліся на Каўказ. Акрамя гэтага, была прапанавана зброевая схема, па якой Саудаўская Аравія аплаціла б закупкі расійскай зброі Егіпта, Лівіі, Тунісам і Еменам на суму \$15 млрд; доўгатэрміноваму бесперацэнтную пазыку на максімальна льготных умовах для інвеставання ў мадэрнізацыю прадпрыемстваў расійскага ВПК; выкарыстоўваць саудаўскі уплыў на Катар з мэтай саслаблення

канкурэнтнай актыўнасці змрата на еўрапейскім газавым рынку на карысць «Газпрама»; далучыцца да стварэння новага антытэрарыстычнага альянсу. Між іншым, дэпартамент фінансаў Абу-Дабі запланаваў ўкласці ў інфраструктурныя праекты Расіі праз сумеснае прадпрыемства з Расійскім фондам прамых інвестыцый да \$5 млрд. Мемарандум аб стварэнні сумеснага прадпрыемства будзе падпісаны па выніках сустрэчы Пуціна з наступным прынцам Абу-Дабі, намеснікам вярхоўнага галоўнакамандуючага узброенымі сіламі Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў Мухамедам бен Заїдам Аль Нахавані, які прыбывае ў Расію з працоўным візітам.

ТЭМА ДНЯ ЧЫМ БОЛЬШЫ БЮДЖЭТ, ТЫМ ВЫШЭЙШЫ ПРЭСТЫЖ

Як павысіць прэстыж мясцовых Саветаў дэпутатаў? Менавіта такое пытанне было ў цэнтры ўвагі ўдзельнікаў чарговага пасяджэння Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі.

— Калі ставілася пытанне аб неабходнасці існавання сельскіх і пасялковых Саветаў дэпутатаў, прагучалі прапановы замяніць іх сельскімі адміністрацыямі, — адзначаў старшыня Савета Рэспублікі **Анатоль РУБІНАУ**. — Але кіраўнік дзяржавы добра разумее значнасць мясцовых Саветаў для сельскіх жыхароў і лічыць, што іх прэстыж трэба павышаць. Менавіта яны з'яўляюцца пасярэднікамі паміж уладай і сельскімі жыхарамі. Дэпутаты патрэбны яшчэ і для таго, каб вертыкаль улады не адрывалася ад народа, каб выключыць валакіту і бюракратыю пры вырашэнні надзвычайных пытанняў.

Анатоль Рубінаў нагадаў, што захады па павышэнні ролі мясцовых Саветаў дэпутатаў, у першую чаргу пярвічнага ўзроўню, распрацоўваюцца па даручэнні кіраўніка дзяржавы. Гэта асабліва важна, паколькі ў наступным годзе пройдуць выбары дэпутатаў мясцовых Саветаў. Заканадаўчая база дае дастаткова паймаўчэтай народным выбарнікам, але рэальны матэрыяльны магчымасці для вырашэння вострых пытанняў малавата. У сувязі з гэтым падрыхтаваны папраўкі ў Закон аб мясцовым кіраванні і самакіраванні, а таксама ў Бюджэтны кодэкс, якія датычацца Саветаў дэпутатаў пярвічнага ўзроўню.

Пагадзілася з Анатолем Рубінавым і **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана ГЕРАСИМОВІЧ**. Так, на сённяшні дзень заканадаўчая база для эфектыўнай працы Саветаў пярвічнага, базавога і абласнога ўзроўня ёсць. Але некаторыя моманты патрабуюць карэктываў.

— Хацелася б, каб бюджэт пярвічнага звяна фарміраваўся самастойна, знізу, з тым, каб сельскія Саветы мелі рэальную прававую базу для большых заробкаў, — выказала сваё пажаданне Святлана Герасімовіч. — У некаторых сельсаветах працуюць камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы, якія аказваюць высокую платную паслугу ў вядзенні асабістай падсобнай гаспадаркі, апрацоўцы зямельных участкаў, у рамонтных работах. Мы прапаноўваем, каб падаць на прыбытак ад іх дзейнасці заставаўся ў бюджэце сельсаветаў.

Дадам, што зараз ён паступае ў раённы бюджэт. Сродкі могуць быць выкарыстаны на добраўпарадкаванне населеных пунктаў, наладжванне дарог, на дапамогу дзіцячым садам і школам. Можна, гэта і невялікія грошы. Але ў гэтым выпадку з'явіцца стымул, зацікаўленасць, каб самі зарабляць больш, самім распараджацца гэтымі грошамі, лічыць Святлана Міхайлаўна.

Па-другое, увага была засяроджана і на прыцягненні спонсарскай дапамогі, на магчымасці выкарыстання мясцовымі Саветамі сродкаў, што атрыманы ад продажу зямельных участкаў на аукцыёнах. Гэтыя крыніцы стануць добрым падмуркам у раённым надзеёных пытанняў жыццядзейнасці канкрэтных тэрыторый.

Па-трэцяе, удзельнікі пасяджэння выказалі прапанову прадастаўляць дэпутатам адзін дзень у месяц з захаваннем зарплат для таго, каб яны маглі больш працаваць з людзьмі, ішлі, так бы мовіць «у народ», наведвалі сем'і. Ну а прадпрыемства, што знаходзяцца на тэрыторыі сельскіх Саветаў, могуць больш актыўна дапамагаць у вырашэнні гаспадарчых пытанняў, добраўпарадкаванні населеных пунктаў, агароджанні могілак і гэтак далей. Ідзі, прапановы, выказаныя на пасяджэнні Савета, будуць накіраваны ў адпаведныя органы для прыняцця магчымых карэктываў.

Меркаванні ўдзельнікаў:

Ірына БАС, старшыня Акцёрскага сельскага Савета дэпутатаў Салігорскага раёна:

— Дэпутат — гэта не вызвалена папада. Яны заняты на асноўнай працы. І часам вельмі складана сумяшчаць дэпутацкія і працоўныя абавязкі. Таму вельмі добра, калі б знайшлі для іх магчымасць мець дадатковы дзень раз на месяц для сустрэч з насельніцтвам. Гэта стала б рэальным захадам для павышэння ролі і статусу дэпутата.

Іван САКАЛОЎСКІ, старшыня Шчучынскага раённага Савета дэпутатаў:

— Сёння дэпутата мясцовага Савета можна звольніць з працы толькі з дазволу Савета дэпутатаў. Але ў законе не агавораны моманты аб падаўжэнні (ці не) з дэпутатам кантракта на асноўнай рабоце. Лічу, гэты аспект варта замацаваць на заканадаўчым узроўні. Акрамя таго, калі ў адміністрацыйнай акрузе працывае не менш за 7,7 тыс. чалавек, старшыні сельвыканкама дазваляецца мець намесніка. Але такія тэрыторыі хутэй выключэнне. Вёска старэй. Змяняецца колькасць жыхароў. На мой погляд, нядрэнна перагледзець гэтыя лічбы ў бок памяншэння і за аснову браць 4-4,5 тыс. насельніцтва.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

СЕСІЯ

ГАНДАЛЬ ПА ПРАВИЛАХ І БЕЗ

Як палепшыць якасць прадуктаў і культуру абслугоўвання, вырашалі баранавіцкія дэпутаты

Паліна ГАЛІЕЎСКАЯ

Па колькасці гандлёвых плошчаў на душу насельніцтва Баранавічы — лідар у рэспубліцы: у горад даўно прыйшлі многія буйныя гандлёвыя сеткі. І ў гэтым бачыцца стымул не толькі для павелічэння таваразвароту, але і для развіцця культуры абслугоўвання.

Спачатку былі лічбы. Насельніцтва гарадскога аддзела гандлю Таццяна ЧАРУШЭВІЧ адзначыла, што ў горадзе працуе каля 5 тысяч аб'ектаў гандлю. У пераліку на аднаго жыхара вырочка складала безмалага 13 млн рублёў, рэнтабельнасць продажу паднялася да 4,5% пры заданні 3%. Сярэдняя заробатная плата ў сістэме — 4,3 млн рублёў. Першае паўгоддзе сёлета адзначана высокім узроўнем інвестыцый, што не можа не радаваць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЖЫЦЦЁВАЯ ПАЗІЦЫЯ

А ЗА АРЭШКІ АДКАЗАЛІ!..

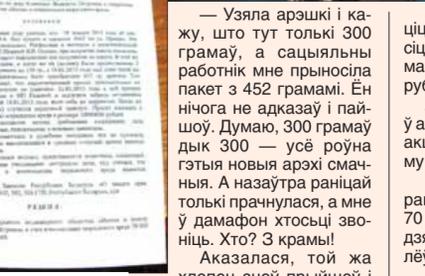
75-гадовая пенсіянерка, інвалід другой групы з Віцебска, паспрабавала на смак любімыя арэшкі, засталася незадаволеная, пасля чаго звярнулася ў суд — і выйграла!

Бабуля — інвалід другой групы. З кватэры не выходзіць. Прадукты, медыкаменты і гэтак далей ёй прыносіць сацыяльныя работнікі.

— Мне захацелася арахісавых арэшкаў. Я іх вельмі люблю. Сацыяльны работнік Ірына ў той дзень па маёй просьбе прынесла мне смажаны арахіс у шкарлупіне, які купіла на вагу. Адкрыла я цэлафанавы пакет з арахісам, шчоўкнула адну шкарлупіну і адразу адчула, што арэшак нясмачны. І другі — таксама, — распавядае Людміла Пятроўна. Яна папрасіла не называць сваё прозвішча. Маўляў, каму трэба, ведаюць.

Па словах пенсіянеркі, яна патэлефанавала ў краму і паскардзілася на дрэнную якасць арэшкаў. На тым канцы проваду параілі напісаць сацыяльнага работніка прыйсці ў краму, каб абмяняць арэшкі. Але прыныцпавая бабуля катэгарычна адмовілася: «Я сказала, што сацработнік працуе на мяне, а не на іх. Чаму яна павінна чужыя арэжкі выпраўляць? Тым больш што за дадатковы візіт я плачу 6 з паловай тысяч рублёў...»

Бліжэй да вечара незнаёмы хлопец прынес ёй два пакеты арэхаў — па 150 грамаў кожны, і ўжо не вагавых, а ў фабрычнай упакоўцы.

Фота рашэння суда

— Узіяла арэшкі і кажу, што тут толькі 300 грамаў, а сацыяльны работнік мне прынесла пакет з 452 грамамі. Ён нічога не адказаў і пайшоў. Думаю, 300 грамаў дык 300 — усё роўна гэтыя новыя арэжкі смачныя. А назаўтра раніцай толькі прачнулася, а мне ў дамафон тхосьці звоніць. Хто? З крамы!

Аказалася, той жа хлопец зноў прыйшоў і прынес бабулі яшчэ адзін пакецік з арэшкамі. Такім чынам, з незадаволенай пакупніцы фактычна зраўнавалася. Пенсіянерка вырашыла, што верне нясмачныя арэжкі, але на ўсялякі выпадак пакіне трохі сабе — у якасці доказу.

А праз два дні — тэлефонны званок з крамы: «Людміла Пятроўна, можна, мы з індывідуальным прадпрымальнікам, у якога магазін набыў арэжкі, якія вам не

спадбаліся, прыйдзем?» Людміла Пятроўна падумала, што, напэўна, прыйдуць прасіць прабачэння. Тым больш што ў яе засталіся рэчывы доказы.

Маладая супрацоўніца крамы паводзіла сябе спачатку прыязна, а затым — вельмі агрэсіўна.

— Яна мне кажа: пакажыце гэтыя арэжкі! Я працягну пакецік з невялікай колькасцю арэшкаў, чэк унутры. Дзяўчына дастае з пакета дзве шкарлупіны. Размалала адну і убачыла, што на самой справе арэшак вельмі дрэбны. Забрала гэты пакецік і не аддае мне. Я папрасіла, каб мне вярнулі пакецік — а яна схавала яго за спіну. Я гэтыя прыёмы ведаю. Зайшла ёй за спіну і адабрала гэты пакецік. І тут яна як разлуца на мяне! — у дэталі распавядае бабуля.

Як ужо затым было высветлена падчас пасяджэння суда, якія, што цікава, адбыліся да і папачу (такое магчыма, калі заяўнік не выходзіць з дому па стане здароўя. — Аўт.), прадстаўнік крамы паводзіла сябе некарэктна.

Вось невялікая цытата з рашэння суда Кастрычніцкага раёна г. Віцебска: «Пасля іх візіту ў яе (ісціць) здарыўся сардэчны прыступ. Просіць спагнаць з адказчыка кампенсацыю маральнай шкоды ў памеры 10 мільёнаў рублёў».

Адказчыкам на судзе было вядомае ў абласным цэнтры гандлёвае адкрытае акцыянернае таварыства «Веста», якому належыць сетка магазінаў.

На вялікі для бабулі жаль, суд вырашыў спагнаць на яе карысць толькі 70 тысяч рублёў. Затое з ААТ спагнана дзяржаўная пошліна — 300 тысяч рублёў.

Дарэчы, пенсіянерка з актыўнай жыццёвай пазіцыяй мае вялікі вопыт у вырашэнні розных праблем. І суседзі, і знаёмыя часта тэлефануюць Людміле Пятроўне, каб прапанавалі дапамогу, што рабіць у пэўных жыццёвых сітуацыях.

Людміла Пятроўна параіла і нашым чытачам смела адстойваць свае правы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. Фота аўтара.

УСЁ Ў ПАРАДКУ ФОРМЫ МАЛЫЯ, А ПАМЯЦЬ ДОЎГАЯ

Барыс ПРАКОПЧЫК

Добрую памяць пакінулі пра сябе ў Ашмяннах майстры садо-паркавага дызайну з усіх раённых прадпрыемстваў жылёва-камунальнай гаспадаркі Гродзеншчыны.

Пасля конкурсу прафесійнага майстэрства «Кветкавыя фарбы» ў розных кутках горада з'явілася 17 кампазіцый — адна за адну прыгажэйшыя! Палявавацца ім змогуць не толькі мясцовыя жыхары, але і госці, якія прыедуць у Ашмянны на абласныя «Дажнінкі» і эканамічную выставу «Паўночны вектар Гродзеншчыны».

Ужо традыцыйна раёну, дзе праводзіцца свята аграрнікаў, «падстаўляе плячо» бюджэт вобласці, і распачынаецца навадзненне «марафету». І не па дробязях, а даволі значна. Напрыклад, у Ашмяннах плануецца заасфальтаваць каля 6 кіламетраў вуліц і 1,7 кіламетра дваровых тэрыторый, прычым з пракладкай сетак і камунікацый; адрамантаваць фасады шэрагу будынкаў. Зразумела, гэта патрабуе значных фінансавых, матэрыяльных і працоўных затрат. Аднак толькі бюджэтнымі ўкладаннямі справа не абмяжоўваецца, зазначае старшыня Ашмянскага раённага Савета дэпутатаў Мікалай Квяткевіч. Неўзабаве трэба ўвесці два важныя для тутэйшых жыхароў, для здароўя ладу жыцця аб'екты — першую чаргу фізкультурна-аздараўленчага комплексу і

футбольнае поле. Каб талакой дапамагчы са сродкамі, з добраўпарадкаваннем, вырашылі арганізаваць раённы суботнік. Акрамя таго, ашмянцы апошнім часам упрыгожваюць горад так званымі малымі архітэктурнымі формамі. Простара для ідэй у гэтай сферы неабмежаваная і наперадзе, мусяць яшчэ шмат творчых знаходах. А пакуль — «ліст у канверце» каля пошты, «матылёк» каля ўнівермага, «дрэўца з райскімі яблычкамі» каля будынка ТАА «Будаўнік», «чалавечак з гарбузам» каля кавярні «Галактыка», «карта з гарбузам» на вуліцы Чырвонаармейскай...

А які палёт фантазіі можа адбыцца дзякуючы, здавалася б, звычайным кветкам! Напрыклад, конкурсная кампазіцыя ашмянскіх кветкаводаў на чале з інжынерам садо-паркавага дызайну Вольгай Вайцяхоўскай пабудавана вакол... парусніка. Іх калегі з Ліды быццам запрашаюць у майстэрню мастака. На смаргонскім падворку — хатка з кветкавымі дахамі і калодзеж журавель. На ваўкавыскім — вятрак. На дзятлаўскім — паравозік з вагончыкамі...

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ХТО ПЕРШЫ Ў РЕЙТЫНГУ ВЁСАК?

Упершыню ў Полацкім раёне вызначаюць лепшыя населеныя пункты, а таксама лепшыя пчалаводы, агароднікі і садаводы. Ёсць і іншыя намінацыі ў незвычайнай «алімпіядзе».

Ужо вядомы пераможцы ў дзвюх намінацыях. «Золата» за добраўпарадкаванне дасталася вёсцы Фарынава, другое месца — пасёлку Вясянкі, трэцяе — аграгарадку Новага Гарана.

А ў рэйтынгу 20 самых добраўпарадкаваных сядзіб Полацкага раёна на першым месцы — Заазерскі сельсавет, другое месца — у Азінскага, «бронзавы медаль» заваяваў Зелянокоўскі сельсавет.

Членамі «журы», якія ставілі ацэнкі, сталі кіраўнікі мясцовых органаў улады. Ён была пастаўлена адпаведная задача падчас правядзення справаздачнага Дня старшыня сельскіх выканаўчых камітэтаў пад кіраўніцтвам намесніка старшыні Полацкага райвыканкама П.М. Пяткевіча і старшыні Полацкага раённага Савета дэпутатаў І.Ф. Грыбовіч. Зразумела, нягледзячы на аб'ектыўна вызначаныя самых лепшых.

Паводле слоў Патра Пяткевіча, намесніка старшыні Полацкага райвыканкама, правядзенне падобных мерапрыемстваў стымулюе не толькі кіраўнікоў, але і жыхароў населеных пунктаў уносіць пасильны ўклад у добраўпарадкаванне вёскі.

— І гэта не пачаткі, а працяг працы, дзякуючы якой у апошнія гады ўдалося значна палепшыць санітарны стан жылых тэрыторый Полацкага раёна. Так паступова выконваюцца пункты праграмы па навадзненні парадку на зямлі і добраўпарадкаванні населеных пунктаў Віцебскай вобласці, разлічанай да 2015 года. Аляксандр ПУКШАНСКІ.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

УЧЫНКІ ФАРМІРУЮЦЬ АЎТАРЫТЭТ

Чатыры гады таму, калі Марына Бондар узначаліла Гомельскі абласны Савет дэпутатаў, яна правяла асабісты эксперымент. Каб адчуць, у якіх умовах працуе нізавое звяно прадстаўнічай улады — старшыня сельскага Савета, яна паспрабавала сябе ў гэтай ролі непасрэдна ў адным з раёнаў Гомельшчыны.

— Паколькі законам прадугледжана, што абласны Савет каардынуе дзейнасць ніжэйшых узроўняў, трэба было добра ведаць, чым старшыня сельскіх Саветаў займаюцца на месцах. Трэба было падняць статус і старшыні райсавета. Трэба было, каб на месцах разумелі не толькі адказнасць за сваю працу, але і яе ацэнку. У людзей абавязкова павінен быць стымул. Трэба не толькі сказаць, дзе што дрэнна робіцца, але і паказаць, як гэта выправіць. Сістэма, якую мы стварылі ў вобласці, я лічу, унікальная. Сёння ўсе структуры ўдзельнічаюць у вырашэнні агульных задач. Самае першае, што мы зрабілі, — абавязалі старшыню сельскіх Саветаў (сельвыканкамаў) прысутнічаць кожны панядзелак на апаратнай нарадзе ў старшыні райвыканкама. Мне тады казалі, што гэта немэтазгодна, а я адказвала: такім чынам вырашаецца адразу некалькі задач. Кіраўнік сельсавета адразу атрымлівае шмат інфармацыі наокал таго, як ідуць справы ва ўсім раёне. Інфармацыю ён будзе трансляваць на сваю тэрыторыю. Таксама ў раёне на апаратнай нарадзе знаходзяцца прадстаўнікі усіх структур. І гэта дае магчымасць непасрэдна сустрэцца з неабходным кіраўнікам

і вырашыць нейкія гаспадарчыя пытанні. Не менш важна і тое, што старшыня райвыканкама пытаецца ў кожнага старшыні сельскага Савета: якая сітуацыя на месцах? Гэта таксама павышае іх адказнасць, — бо адказваць жа даводзіцца прылюдна. Старшыня, калі ў яго ёсць пэўныя праблемы, называе іх. Пры гэтым ніводнаму кіраўніку не будзе прыемна, калі яго крытыкуюць на ўзроўні райвыканкама. Таму звычайна ўсе бягуць пытанні вырашаюцца яшчэ да планёркі, загадзя. Але ж калі сітуацыя складаная, праблема ідзе ў пратакол даручэнняў старшыні райвыканкама і паступова вырашаецца. У той жа панядзелак старшыня сельскага Савета ідзе на планёрку і да старшыні раённага Савета. І там яны таксама разам абмяркоўваюць праблемы, якія хваляюць людзей. Такім чынам выканаўчая і прадстаўнічая ўлады аказваюцца звязанымі. Разам з тым, старшыня сельскага Савета бачыць, як з нейкімі праблемамі спраўляюцца яго калегі, і вучыцца ў іх. Ідзе абмен вопытам. Калі старшыня сельскага Савета вяртаецца да сябе, ён таксама праводзіць планёрку на сваёй тэрыторыі.

— А ці не занадта шмат часу затрачваецца на планаванне?

— Але такім чынам мы прымуслі людзей працаваць, а тыя, хто не змог гэта рабіць, пайшлі. Насамрэч правесці планёрку не так проста. Трэба не толькі сабраць усіх кіраўнікоў, якія знаходзяцца на тваёй тэрыторыі: гаспадаркі, аб'ектаў аховы здароўя, адукацыі, культуры, гандлю, прыватных структур... Павінна быць свая каманда, і з гэтымі людзьмі трэба працаваць, пераконваць іх, заахвочваць... На сваёй планёрнай нарадзе старшыня сельскага Савета інфармуе пра тое, аб чым даведваўся ў раёне, і ставіць тыя задачы, якія трэба вырашыць непасрэдна на тэрыторыі. Да таго ж, складаецца пратакол — што кожны за тыдзень на сваім узроўні павінен зрабіць. Між іншым, сёння ў вёсцы ёсць шмат прадпрымальнікаў, якія з задавальненнем прымаюць удзел у людзі свайго населенага пункта. Гэта тым самым актыўна, многія з іх выбраны дэпутатамі. Яны дапамагаюць трымаць у парадку сваю тэрыторыю. Між тым, старшыня сельскага Савета часта трэба вучыць, як працаваць.

— Якім чынам вы гэта робіце?

— Адзін раз на месяц я праводжу відэаканферэнцыю. Ва ўсіх райвыканкамах ёсць студыі. Усе 252 старшыні сельскіх Саветаў Гомельшчыны там прысутнічаюць і прымаюць удзел. Мы вызначаем важную на канкрэтны момант тэму. У Гомелі ў студыі знаходзяцца кіраўнікі галіновых абласных структур. Зразумела, ёсць заўсёды тыя, у каго ў пэўным напрамку назапашаны станючы вопыт, яны ім дзеляцца. У абавязковым парадку мы слухаем і тых, у каго нешта не атрымліваецца. Людзі вучацца гаварыць. Дарэчы, кожны ведае, што да яго асабіста могуць звярнуцца і спытаць.

— Марына Андрэеўна, ведаю, што сельсаветы праводзяць прэзентацыі для калег. У чым іх карысць?

— Такім чынам старшыня дэманструе сваю працу калегам, а назаўтра сам выступае экспертам іх работы. Адначасова з 5-га па 12-га кожныя

два месяцы ў нас праходзіць 40 такіх прэзентацый. Напрыклад, Веткаўскі раён прымае старшыню Саветаў з Брагінскага і робіць справаздачу. А кіраўнікі сельсаветаў з Брагінскага не толькі вучацца, але і ставяць ім ацэнку за работу. Хто больш аб'ектыўна, чым калегі, ацэніць працу? На справе ўсе старшыні сельскіх Саветаў пабывалі ў іншых раёнах, перазнаёміліся, павучыліся, падзяліліся досведам... Гэтая схема дзейсная. Можна, безумоўна, праводзіць тэарэтычныя семінары, але ж куды больш карысна на практыцы вось так абмяняцца досведам.

— Кадры вырашаюць усё?

— Апрыёры, чалавек, які прэтэндуе на пасаду старшыні сельскага Савета, павінен мець вышэйшую адукацыю. Людзі прыходзяць адукаваны і па-рознаму. І сёння многія адчулі сябе кіраўнікамі. За чатыры гады мы вырацілі добрую каманду кіраўнікоў сельсаветаў. У кожным раёне ёсць свае «зоркі», ад стасункаў з якімі я атрымліваю сапраўднае задавальненне. Ёсць асобы, на якіх трэба раўняцца. Наша задача сёння — дапамагчы чалавеку раскрыцца, прафесійна і асабіста. Калі ён ведае, што ў яго ёсць падтрымка, ён і сам імкнецца лепш працаваць. Выраз «вертыкаль улады» — для нас не пусты гук. Яна існуе на справе.

— Аднак нябачная карпатлівая праца людзей, відаць, патрабуе і пэўных спосабаў заахвочвання...

— Так. Раней, калі мы падводзілі вынікі і вызначалі лепшых, у нас з 252 сельсаветаў было тры пераможцы. Цяпер колькасць намінантаў павялічылі да 18 — у трох групах (па колькасці насельніцтва). Першае месца — адно, два другія і тры трэція. Калі сёлета Савет удзельнічаў, можна заяўляцца і налета, але ж трэба будзе паказваць толькі працу, зробленую за апошні год. Такім чынам, сёння ў кожнага ёсць рэальны шанец стаць пераможцам конкурсу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

БЯСПЕКА

НІ АДНАГО ПАЖАРУ — ГЭТА МАГЧЫМА!

Да зімы рыхтуецца летам

Інфармацыя аб пажарах, на жаль, кожны дзень з'яўляецца на сайце Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, у паведамленнях СМІ.

Асабліва жудасныя навіны пра тое, што гінуць дзеці. А ці магчыма зрабіць, каб пажару не было наогул?

У Лёзненскім раёне на тэрыторыі асобна ўзятых сельсаветаў з пачатку года пажару не зарэгістравана.

— Летас гарэла адна гаспадарчая забудова, а сёлета ў нас не было пажару. І гэта — заслуга не толькі сельвыканкама, а вынік сумеснай работы супрацоўнікаў пажарнай, газавай службы і іншых, — расказвае **Надзея ПАПЯЛКОўСКАЯ, старшыня Дабравольскага сельсавета Савета Лёзненскага раёна.** — Па прафілактыцы пажарнай бяспекі на тэрыторыі праводзіцца паўсядзённая праца. У ёй бяруць удзел і старэйшыны вёсак, якія ўключаны ў склад назіральных камісій. Іх роля заключачца ў тым, каб пастаянна бачыць тых вясцоўцаў, якія часта проста не кантралююць свае дзеянні, злоўжываюць спіртным, што і становіцца прычынай пажару...

Населены пункт Дабрамыслі — параўнальна вялікі. Тут жыве каля 1180 чалавек. У вёсцы ёсць тры праблемныя дамы з пункту гледжання пажарнай небяспекі. І сабіста старшыня практычна штодня туды прыходзіць, у чарговы раз паглядзець. І, безумоўна, такі «нагляд» з боку прадастаўніка ўлады, які і міліцыі, службы выратавання, дае станоўчы вынік.

Нормай стаў і падворны абход усіх вясцоўцаў. У летні перыяд кантралюецца таксама і падпальванне травы, каб гэта не прывяло да бяды. Таксама вялікую дапамогу па прафілактыцы пажару аказваюць электрыкі гаспадаркаў, якія аглядаюць электраправодку і рэкамендуецца, дзе і як правільна яе памяняць.

— За кошт сродкаў, што выдзяляюцца на год на пажарную бяспеку, мы мяняем праводку ў дамах адзіночкі старых, інвалідаў і 1 і 2 груп. Вось, літаральна сёння падала заяўку на замену праводкі ў жыллі двух мужчын, — кажа старшыня.

Як кажуць, да зімы рыхтуцца летам. Таму на тэрыторыі сельсавета пільна кантралююць стан печуў у дамах вясцоўцаў. Камусьці неабходна выправіць камін, аздобіць, камусьці падправіць дзверцы... Выяўленыя праблемы пазначаліся, быў дадзены канкрэтны тэрмін: да кастрычніка ўсё выправіць. Гэта прыходзіць рабіць гаспадарам больш чым 45 домаўладанняў. А на пачатку кастрычніка ўлады правяраць ход выканання заўваг і рэкамендацый.

— Мы займаемся ўстаноўкай аўтаномных пажарных апавяшчальнікаў у дамах, дзе жывуць інваліды, састарэлыя, шматдзетныя сем'і, — кажа **Уладзімір ХІЛЬКО, старшыня Віцебскага абласнога аддзялення Беларускага добраахвотнага пажарнага таварыства.** — Апавяшчальнікі ўсталююцца з вывадам сігналу гукавой прылады да суседзяў. Сэнсу няма ставіць інваліды па слыху апавяшчальнік, калі ён гук не пачуе... І таксама правяраем стан электрычнай праводкі, рамантуем печы пры неабходнасці. Яшчэ правяраем газавыя каналы як устаноўленыя, так і дзеючыя катлоў, — паведаміў ён.

Наладжана, у прыватнасці, і цеснае супрацоўніцтва

са спецыялізаванымі класамі ў школах. Пашыраецца валанцёрскі рух. Супрацоўніцтва вядзецца і са святарамі, якія пераконваюць грамадзян сачыць за пажарнай бяспекай.

Васілій ЧЭКАН, начальнік Віцебскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, канстатуе, што адпаведны закон па прафілактыцы правапарушэнняў паспрыць змяншэнню за апошнія гады колькасці пажару і загінулых. Ён адзначае вялікую ролю ў прафілактыцы з боку назіральных камісій, а ў сельскай мясцовасці — старшыня сельскасаветаў; менавіта яны ўзначальваюць назіральных камісій, ствараюць актыўны і вялікую дапамогу ім аказваюць старэйшыны вёсак.

Асабліваецца Віцебшчыны ў тым, што лідар па колькасці населеных пунктаў, якіх больш за 6 тысяч. Вельмі шмат вёсак, дзе жывуць па 10 і менш чалавек. І там пытанне прафілактыкі пастаўлена на адпаведным узроўні — які і ў буйных вёсках.

Прафілактычная праца праводзіцца ў школах. Праўда, «Асновы бяспекі жыццядзейнасці» — гэта толькі факультатывы, што не вельмі спрыяе інфармаванасці падлеткаў. Хаця дырэктары, настаўнікі школ, які адзначаюць ва ўпраўленні па надзвычайных сітуацыях, заўсёды ідуць на сустрэчу. Акрамя таго, настаўнікі абследаюць жыллё, дзе жывуць дзеці, асабліва шматдзетныя сем'і. Калі бачачы, што парушаюцца правілы бяспекі, паведамляюць пажарным. Апошня, у сваю чаргу, самастойна і ў складзе камісій ходзяць па кватэрах, дамах. І такі ўзмоцнены кантроль ідзе на карысць — не дзеля справаздачы, а каб захаваць жыццё дзяцей, ды і дарослых таксама.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, Лёзненскі раён.

УЧЫНКІ ФАРМІРУЮЦЬ АЎТАРЫТЭТ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
— Між іншым, сельсавет за перамогу атрымлівае каля Вr100 мільёнаў...

— Так, і з іх старшыня можа 10% выдаткаваць на рэміраванне сваіх работнікаў. Значыць, ёсць і матэрыяльны стымул працаваць. Акрамя таго, у кожнага сельсавета цяпер ёсць шэфы: прадпрыемствы раёна. Мы не ставілі за мэту, каб дапамога была выключна матэрыяльна. Важна, каб шэфы казалі: «Гэта мая вёска» і прыязджалі на ўсе святы, размаўлялі з людзьмі, разумелі, чым яны жывуць... Эдаецца, у старшыню сельсаветаў на Гомельшчыне склаліся добрыя адносіны з кіраўнікамі сваіх прадпрыемстваў-шэфоў.

— **Марына Андрэюна, добраўпарадкаванне ў раёнах Гомельшчыны адбываецца пад пільным наглядом мясцовых Саветаў...**

— У нас праходзяць месячнікі добраўпарадкавання, і мы рэміруем тых, у каго добра арганізавана работа па навіяванні парадку на зямлі. У нас Вr1млрд 700 млн было прызначана на заахаванне сельсаветаў за гэтую працу. Насельніцтва паўсюль старэе, і паўсюдна ёсць такая праблема — старыя дамы, якія пакінулі жыхары. Наша задача — уцягнуць гэтую зямлю ў севазарот. Уся зямля, якая не выкарыстоўваецца грамадзянамі, павінна быць перададзена гаспадаркам. Летас мы ў гэтым кірунку засвоілі Вr20 млрд. Сёлета ў бюджэце вобласці прадугледжана

13 млрд і яны ўжо практычна засвоены. Чым хутчэй мы вызвалім нашы вёскі ад такога непатрэбнага жылля, тым больш бяспечнымі будучы ўмовы пражывання людзей у гэтых населеных пунктах. Не зусёды атрымліваецца гэтыя землі ўвёсці ў севазарот, часта ў населеным пункце застаюцца ўчасткі, якія гаспадарцы браць нязручна — тэхнічна не развернецца, каб апрацаваць зямлю. Некаторыя ўчасткі бяруць людзі, але ж далёка не ўсе. Ёсць цікавыя прыкладныя, калі гэтая зямля выкарыстоўваецца па-іншаму: ператвараецца ў зоны адпачынку, у дзіцячыя пляцоўкі...

— **Грошай, якія выдаткоўваюцца з бюджэту на падтрыманне агульных патрэб, якія ёсць у жыхароў сельскай мясцовасці, заўсёды недастаткова. І таму кіраўнікі сельвыканкамаў пастаянна займаюцца арганізацыяй добраахвотнага збору сродкаў, які атрымаў назву «самаабкладанне». На Гомельшчыне гэтая работа вельмі актыўна праводзіцца...**

— Мы пачалі актыўна займацца гэтай тэмай у 2011 годзе. Летас выйшлі на Вr2,5 млрд, а сёлета за паўгода — на столькі ж. У межах вобласці, можа, гэтай і невялікай сумы, але ж пры гэтым кожны чалавек прымае ўдзел у вырашэнні праблем сваёй тэрыторыі. Я прапанаваў усім дэпутатам паказаць прыклад — прыняць удзел у гэтай справе і пералічыць 50-100 тысяч рублёў на добрыя справы. Летас у кожным раёне дзуптатаў райсавета свае сродкі на самаабкладанне накіравалі на абсталяванне дзі-

цячай пляцоўкі ў канкрэтных населеных пунктах... Безумоўна, проста так грошы ніхто не аддаць, гэта дадатковая работа з насельніцтвам: мусім растлумачыць людзям, што бясплатна сёння нічога не будзе, трэба ўкладаць асабістыя сродкі, каб тэрыторыя развівалася. Паступова сям'ямоў мяняецца ў лепшы бок. Самы просты спосаб падтурхнуць людзей да самаабкладання — гэта прыводзіць у парадак месцы пахавання, нашы святыя месцы. Грамадзяне павінны самі добраўпарадкоўваць могілкі.

— **Сёння шмат гаворыцца пра замацаванне кадраў у сельскай мясцовасці. Але ж пражыванне ў вёсцы павінна быць не толькі эканамічна выгадным. Чалавек павінен быць цікава жыць, ці не так?**

— Каб было цікава, кашалёк павінен быць поўным. Таму самае галоўнае — развіццё эканомікі, у тым ліку сельскай гаспадаркі, каб заробак у людзей быў добрым. Наша задача — даць чалавеку магчымасць зарабляць. Таму сёння так актыўна вядзецца будаўніцтва сельскагаспадарчых аб'ектаў. Кіраўнік сельсавета абавязкова павінен цікавіцца ўмовай работы людзей: ці працуе душа, ці ёсць пакой для прыёму ежы... Не лішнім будзе ведаць і сямейныя праблемы. Аўтарытэт улады фарміруецца ўменнем адказаць на пытанні людзей-учынкамі. Калі ёсць грошы ў гаспадаркі, будучы добры сацыяльны пакет для працаўнікоў. Чым вышэйшы заробак, тым вышэйшы падаходны падатак. Тым больш сродкаў у мясцовым бюджэце, якія мо-

гуць быць накіраваны на развіццё тэрыторыі. Акрамя таго, старшыня Савета працуе з людзьмі па развіцці прыватнага бізнесу. Ведае, хто на што здольны, якія напрамкі трэба развіваць. Тое ж самае — па развіцці турыстычнага бізнесу, агра-расядзіб, уцягненні будынкаў, якія пустыюць, у вытворчасць... Старшыня Савета — тое звяно, якое звязвае людзей з раённымі ўладамі. З жыллем сёння на вёсцы праблема няма. Аграгарадкі стварылі — інфраструктура ўся ёсць. Але чалавек неабходна, калі ён вяртаецца з працы дадому, каб яго жыццё было змястоўным. І таму не менш важна, каб чалавек мог развівацца творча. Мы сёння актыўна залучаем моладзь да работы ва ўладзе. Ёсць вельмі цікавыя маладыя людзі — усіх іх трэба прыцягнуць да нейкіх формаў актыўнай дзейнасці. Мне падабаецца, як у нас праводзіцца конкурс «Уладар сяла». У ім прымаюць удзел некалькі спартыўных камандаў. А волькі бальшышчы прыходзіць на такія вольковыя спарортывы! Кожны паказвае тое, што ўмее: рамяства, мастацкую самадзейнасць... На святах гарадоў кожны сельсавет стварае свой падворак. Хто спявае, хто танцуе, хто пірагі пачэ. Нават працуе падрыхтоўка да такога свята аб'ядноўвае людзей. Такім чынам роля сельскасаветаў на гэтым этапе толькі ўзрастае. А наша задача — так ім дапамагчы, каб яны далей рухаліся, каб у іх заўсёды быў настрой нешта добрае рабіць.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

ФОРМЫ МАЛЫЯ, А ПАМ'ЯЦЬ ДОЎГАЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Дарэчы, удзельнікі конкурсу прыехалі ў Ашмяны з уласнымі кветкамі і іншымі матэрыяла-

мі. Яны атрымалі ад гаспадароў пляцоўкі ў розных месцах горада і, як мае быць на сапартывах, аднолькавы адрэзак часу для ўвасаблення сваіх «квет-

кавых» ідэй — тры гадзіны. Сярод сямі камандаў першай групы перамаглі лідчана, на другім месцы — гродзенцы, на трэцім — смаргонцы. У другой

групе сярод дзесяці камандаў лепшымі прызначалі кветкавадаў з Ашмян, Дзятлава і Скідалы. Акрамя таго, вызначылі лаўрэатаў у сямі намінацыях, у тым ліку за ўвасабленне нацыянальнага каларыту.

— Конкурсныя работы ацэньвала прафесійная журы са спецыялістаў па пытаннях зялёнага будаўніцтва і кветкаводства. Не засталіся абыякавымі і многія гараджане — цэлымі сем'ямі прыходзілі палубавацца на кампазіцыі, — кажа намеснік дырэктара Ашмянскага РУП ЖКФ Кацярына Лукашэвіч.

Каб потым, магчыма, зрабіць гэтак жа прыгожа і каля сваіх дамоў.

Хаця пасля конкурсу не абшлось і без лыжкі дзёгцю — пашкоджання кампазіцыі. І гэта таксама нашы рэаліі, на жаль...

На здымках: кампазіцыі майстроў садова-паркавага дызайну з Ашмян і Ліды.

БРАКАНЬЕРА ВЫКР'АЛА АВАРЫЯ

Работнікі Мінскай мікраінспекцыі паблізу вёскі Чаславоў знайшлі легкавы аўтамабіль, кінуты гаспадаром 3-за аварыі.

А ў багажніку аўтамабіля «знайшлось» 29 кармаў агульнай вагой 41 кілаграм. Падчас разбору было выяўлена, што рыба незаконна здабыта на Свіслачы пры дапамозе забароненай прылады — «таптухі». Улоў здалі ў рыбгас. Вырашаецца пытанне крымінальнай адказнасці парушальніка, які сваімі дзеяннямі нанёс шкоду навакольнаму асяроддзю ў буйным памеры — на 5,8 мільёна рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ГАНДАЛЬ ПА ПРАВАХ І БЕЗ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— У любым кірунку трэба працаваць цывільна, — лічыць Лілія Сельзэнэва. — Рэалізацыя заведана сапсаванага тавару не дадае папулярнасці ўстановам гандлю, але мы падчас правядзення маніторынгу раз-пораз знаходзім не проста выяву агародніну ці садавіну, але і тавар з цвіллё.

А калі загаварылі пра станцыі тэхнічнага абслугоўвання аўтамабіляў, то ў ход пайшлі толькі чорныя фарбы: па сваім санітарным стане многія з іх нагадваюць звалкі. Правяральныя ішчэ ні разу не пайшлі адтуль без пратокаў. Дэпутат Эдуард ЯКІМЧЫК падкрэсліў, што пры падрыхтоўцы да сесіі была створана спецыяльная рабочая група, якая вывучыла ўмовы працы і санітарны стан месцаў рамонт аўтамабіляў. Выснова — там сярдэчнае антысанітарнае і арганізацыя працы.

Сур'ёзную праблему падняў дэпутат Геннадз ЖДАН, які шмат гадоў працуе намеснікам начальніка Баранавіцкага гарадскага аддзела ўнутраных спраў.

— Брэсцкі абласны выканачы камітэт, а ўслед за ім і мясцовыя ўлады прынялі рашэнні аб абмежаванні гандлю спіртным у начны час, — растлумачыў Геннадз Іванавіч. — Ініцыятарамі сталі праваахоўныя органы, занепакоеныя колькасцю злчачыстваў, здзейсненых грамадзянамі ў нешчырных стане. Што датычыцца канкрэтна нашага горада, то асабіста я лічу, што 4 начныя крамы — зашмат. Пагадзіцеся, людзі туды не ходзяць па хлеб ці

цукеркі. Асноўны тавар ноччу — алкаголь. Скажам, крама «Сеньёр Памідор», што ў раёне Другіх Трацякоў, суседнічае з інтэрнатам ліцэя будаўнікоў. Асноўныя пакупнікі там, відавочна, навучэнцы.

Дарэчы, некаторыя аб'екты гандлю прадаюць спіртное непашанетлім. Прычым ёсць выпадкі паўторнага парушэння заканадаўства.

Генадз Ждан спадзяецца, што забарона на рэалізацыю алкаголю ў перыяд з 22.00 вечара да 8.00 раніцы зможэ паўплываць на сітуацыю з п'янствам. І я вынік — аздаравіць клімат у сем'ях, а адпаведна, і ў грамадстве. Скажам, у Пінску, горадзе, які стаў п'янерам у забароне начной рэалізацыі спіртнага, адзначаюць, што аб'ёмы продажу гарэлкі ўпалі на 20-30 працэнтаў, а ў некаторых крамах і на 70. Адначасова сталі прадаваць больш шампанскага, бо «вета» не закрнула пеністы напой і іншы алкаголь, кошт якога перавышае паўтары базавыя велічыні. Сацыяльна праблемныя асобы не прывыклі ўжываць арыстакратычныя напой, ды і нятанныя яны, а звыклі гарэлкі і «чарніла» ў цёмы час сутак у продажы няма вось ужо трэці тыдзень. Праўда, скептыкі сумняваюцца, што эксперымент атрымаецца: маўляў, ці не зоймуць «нішу» добрасардэчныя бабўлі ды пранырлівыя таксісты? Але гэта ўжо справа праваахоўных органаў — не дапусціць спіртнага самавольства. А што тычыцца падзення таварзвароту і памяншэння прыбытку ў выніку забароны, то пры разумным падыходзе пакупніку заўсёды можна прапанаваць іншы тавар, які ён купіць. І гэта не абавязкова павінна быць гарэлка.

Мінскі раённы ісполнительный комитет 18 октября 2013 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Мінском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Инженерная инфраструктура *	Расходы на подготовку документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Крылово	623681310101000090	0,1328 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	5 239 479	94 000 000	18 800 000
2	Мачулищанский п/с, г.п. Мачулищи, массив № 3, участок № 13	6236555000010000540	0,1575 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	84 000	61 000 000	12 200 000
3	Мачулищанский п/с, г.п. Мачулищи, массив № 3, участок № 87	6236555000010000384	0,1724 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	84 000	67 000 000	13 400 000
4	Мачулищанский п/с, г.п. Мачулищи, массив № 3, участок № 105	6236555000010000524	0,1575 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	84 000	61 000 000	12 200 000
5	Мачулищанский п/с, г.п. Мачулищи, массив № 3, участок № 106	6236555000010000523	0,1575 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	84 000	61 000 000	12 200 000
6	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 68	6236843016010000454	0,1544 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
7	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 86	6236843016010000531	0,1543 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
8	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 114	6236843016010000495	0,1525 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
9	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 149	6236843016010000413	0,1534 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
10	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 156	6236843016010000355	0,1534 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
11	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 167	6236843016010000347	0,1462 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
12	Новодворский с/с, аг. Гатово, участок № 199	6236843016010000328	0,1548 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	90 000 000	18 000 000
13	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 5	6236843051010000110	0,1488 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	60 000 000	12 000 000
14	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 11	6236843051010000113	0,1643 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	60 000 000	12 000 000
15	Новодворский с/с, д. Мацевичи, участок № 22	6236843051010000102	0,1517 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	60 000 000	12 000 000
16	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 1	6236852021010000161	0,1500 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	5 350 000	85 000 000	17 000 000
17	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 2	6236852021010000162	0,1020 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	5 350 000	58 000 000	11 600 000
18	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 3	6236852021010000160	0,1012 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	5 350 000	57 000 000	11 400 000
19	Сеницкий с/с, аг. Атолино, участок № 21	6236866006010000534	0,1160 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	77 000 000	15 400 000
20	Сеницкий с/с, аг. Атолино, участок № 25	6236866006010000303	0,1219 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	81 000 000	16 200 000
21	Сеницкий с/с, д. Скориничи, участок № 16	6236866006010000173	0,1500 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	450 000	141 000 000	28 200 000
22	Хатехинский с/с, аг. Хатехино, участок № 78	6236875081010000904	0,1502 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 007 950	190 000 000	38 000 000
23	Хатехинский с/с, аг. Хатехино, участок № 26	623687508101001235	0,1318 га	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 007 950	190 000 000	38 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшеского, д. 8. Дата проведения: **18.10.2013 г. в 10.00.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшеского, д. 8, к. 41.6. Окончание приема заявлений и документов: **14.10.2013 г. в 17.00.** Контактный телефон: 204-11-62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 364190000150 Горанского сельсополкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа — 04901.

На Лоты 2-5 перечисляется на расчетный счет № 364190000176 Новодворского сельсополкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600230217, код платежа — 04901.

На Лоты 16-18 перечисляется на расчетный счет № 364190000047 Острошицко-Городокского сельсополкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600208279, код платежа — 04901.

К участию в аукционе допускаются физические лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Документы, необходимые для участия в аукционе: 1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков. 2. Документ, подтверждающий внесение суммы

«Прамая лінія»

«ЦЯПЕР МУЖ БУДЗЕ ВЕДАЦЬ, ШТО НІКОЛІ НЕЛЬГА З'ЯЗДЖАЦЬ З МЕСЦА ЗДАРЭННЯ»

Падчас чарговай «прамой лініі» МУС наместніку міністра ўнутраных спраў — начальніку міліцыі грамадскай бяспекі генерал-маёру міліцыі Мікалаю МЕЛЬЧАНКУ можна было задаць пытанне па асабтай і маёмаснай бяспецы, ахоўных паслугах, па бяспецы дарожнага руху, своечасовым рэагаванні на паведамленні аб правапарушэннях, грамадскім парадку і прафілактыцы злачынстваў. Некаторыя пытанні былі, што называецца, не па адрасе, аднак, паколькі праблема была агульна, у межах сваёй кампетэнцыі міністэрства паспрабуе разабрацца і з такімі сітуацыямі.

— Віцебская вобласць, г. Глыбокае. У нас тры дамы па завулку Паўночны належаць папраччай калоніі. Муж некалі служыў там. Плацяжы з нас не бяруць, жыллёва-камунальная служба нас не прымае, паколькі будынік знаходзіцца на балансе калоніі. Што нам рабіць?

— На імя начальніка Дэпартамента па выкананні пакаранняў мы накіроўем ліст адносна вашай сітуацыі, і ў вызначаны тэрмін вы атрымаеце адказ.

— Бярозаўскі раён. У мяне летась узламалі машыну, з якой скралі магнітолу. Недзе за месяц да здарэння да машыны падыходзілі два падлеткі. Я бачыў іх з акна, але я інвалід і выбегчы не магу. Калі бачыў, як адзін спрабаваў адчыніць машыну, пазваніў у міліцыю. Малады людзей затрымалі, аднак мяне ніякіх звестак па факце іх затрымання не паступіла.

— А якія звесткі вы хацелі атрымаць? — Ну, хто гэта быў... Пасля крадзяжу прыйшла толькі папера, што злачынства не раскрыта. Напэўна, яго спісалі, каб не сарваць сабе добрыя паказчыкі...

— Нічога нікуды не спісваецца. Справа маглі прыпыніць у сувязі з тым, што асоба, якая ўчыніла злачынства, не ўстаноўлена.

— Але ж гэтыя асобы былі ля машыны за месяц да таго... — Калі іх не прыцягнулі да адказнасці, значыць, іх віна ў гэтым выпадку не даказана. Я дам даручэнне, каб на месцы разабраліся з вашай справай. Высветлім, ці была здарэньне крмінальнай справай. Як толькі атрымаю вынікі праверкі, вы атрымаеце адказ.

— Докшыцкі раён. У 2011 годзе я быў пазбаўлены права кіравання

транспартным сродкам на 4 гады. Аднак справа была прыпынена дэ паўторнага разгляду. Паўторнае разнае суда — пазбавіць на 2 гады. Часовае паведчанне мне не падаўжалі. Пасля звароту ў ДАІ высветлілася, што ў мяне не залічаны тэрмін 6 месяцаў — тыя, пакуль разглядалася справа.

— А за што вас праваў пазбавілі? — З'ехаў з месца ДТЗ, уживаў спіртныя напоі па вяртанні дадому пасля здарэння... Чаму на працягу паўгода, пакуль справа пераглядалася, мне не вярнулі дакументы? Фактычна я не карыстаюся аўтамабілем не 2 гады, а 2 гады і 6 месяцаў.

— Вам не абавязаны былі іх вяртаць, паколькі ішоў адміністрацыйны працэс. Усё зроблена ў межах закона, аднак мы паглядзім, што і якое было па вашай справе і дашлем вам адказ.

— Кобрын. На аўтамабілі муж зачэпіў аўтамабілем мыечны пісталет, сапсаваў яго і з'ехаў. Аднак гэта па няведанні. Ён проста падняў мыечны пісталет і павесіў назад. Яго знайшлі дзякуючы фотакамерам. Страты ён вярнуў. Аднак яго яшчэ на год пазбавілі праваў. Ці законна гэта?

— Санцыя заканадаўства наогул прадугледжвае за пароднае пазбаўленне праваў тэрмінам да 2 гадоў. Цяпер муж будзе ведаць, што ніколі нельга пакадаць месца здарэння.

— Зарэз у мужа блізка свая жонка, і аўтамабіль так патрэбен... — Вы ж разумееце, што я ў гэтым выпадку не магу папракнуць начальніка ДАІ ў неаб'ектыўнасці. Усё ў межах закону.

— Гродна. У маі я напісаў заяву ў галоўнае ўпраўленне ўласнай бяспекі па супрацьпраўных дзеяннях,

якія дапушчаны супрацоўнікамі Першамайскага РУУС падчас разгляду маіх зваротаў па правядзенні дасудовых праверак. Гэтыя звароты былі перанакіраваны ў трэцяе ўпраўленне ўласнай бяспекі, а адтуль у галоўнае ўпраўленне Мінгарвыканкама, а адтуль — у Першамайскае РУУС. Пытанні тычыліся таго, што пракуратура адмаўляла ў завядзенні справы. А усё таму, што не кампетэнтныя былі праведзены праверкі па фактах дачы падманых паказанняў пры разгляду грамадзянскай справы ў судзе Першамайскага раёна аб халатнасці рэктара акадэміі мастацтваў. Сама справа цягнулася больш за два гады. Мне ні разу не ўказалі на тое, што мае звесткі не адпавядаюць рэчаіснасці. Але ж і адказаў я пакуль не атрымаў.

— Я дам даручэнне разабрацца з асаблівасцямі вашай справы. І вы атрымаеце адказ.

— Крычэй. У нас, траіх жыхароў, год таму скупшчыкі скралі коней. Праз нейкі час у адной газеце чытаю пра затрыманне коней у Віцебскай вобласці — затрымалі індывідуальнага прадпрыемальніка, які правозіў коней без дакументаў. Мы апазналі коней па фотаздымках. Аднак не можам даказаць, што яны нашы. І хоць прайшоў амаль год, мы спадзяёмся, што коней яшчэ можам вярнуць.

— Паспрабуем разабрацца, ці была заведзена крмінальнае справа па гэтым факце крадзяжу, і вы атрымаеце кампетэнтны адказ у вызначаны тэрмін.

— Віцебская вобласць. Ці можна лічыць супрацьпраўнымі дзеянні следчага падчас папярэдняга расследавання па крмінальнай

справе — не датаваліся працоўныя (даты прастаўлены праз шмат месяцаў), падроблены подпісы... — Вы звярталіся ў пракуратуру?

— Куды я толькі ні звярталася. Але я пішу пракурору вобласці, а мяне выклікае віцебскае аддзяленне РАУС... — Зразумела. Мы звязжамся з Віцебскам, высветлім падрабязнасці сітуацыі і па выніках праверкі праінфармуем вас.

— Мінск. Ці не будзе павялічаны тэрмін выхату на пенсію для супрацоўніка МУС? — Я наогул чалавек азартны, прызнаецца Тамара Іванюна, — часам куплю латарыйныя білеты, запалняю ўсе купоны ў газетах (у дом прыходзіць 8 выданняў), але ж быў час — хацела некалі махнуць рукой, кінуць. Бо жыццё, лічы, праплыў — нічога нам нічога не даваў. Вось і тут, думаю, не трэба спадзявацца: апошні раз у «Звязду» купон свой дашлю і больш не буду... Не павярэце: як пачуў хто — мы выйгралі! Прычынам не нейкую там драбязу — двухкамерны халадзільнік! Ды яшчэ з дастаўкай...

Тадзі запамінальна была сустрэча: прэзентацыя «Звязды» ў санаторыі «Радон», знаёмства з людзьмі, у тым ліку — з адным з найстарэйшых нашых падпісчыкаў Аляксандрам Юліявічам Ляхам, які вылісае газету з тых часоў, калі служыў у войску на мяжы з Афганістанам. І вядома ж — з сям'ёй шчасліўчыкаў.

— Магілёў. У выцяярэзніку парусаюцца ўсе нормы. Вады не дапускаюцца, спэц трэба без адзення, звартаюцца да цябе на «ты». Могуць і скрасці нешта. Якая гэта наогул медыцынская ўстанова, калі там толькі нарколаг, а астатнія — міліцыянеры? І чаму мяне ў прыпынцы забралі, калі я апошні раз нават не хістаўся, арыентаваўся ў прасторы?

— Так не бывае, каб забраць чалавека, які нармальна рухаецца і г.д. Што да выцяярэзніка, то існуе дакумент, які рэгулюе парадок размяшчэння ў гэтай установе. Дарэчы, там усталяваны відэакамеры. Па-другое, выцяярэзнік — гэта не медыцынская, а спецыяльнае падраздзяленне органаў унутраных спраў. Я дам даручэнне разабрацца з магілёўскім выцяярэзнікам, а перышлы магчымыя і сам пакажуць, у якіх умовах працуе гэтая ўстанова ў вашым горадзе.

— Глыбоцкі раён. Летас у мяне здарыўся пажар у службовым жыллі. Згарэла веранда. Западоўзіў падпал. Падазронаму асобу затрымалі, аднак супрацоўнікі міліцыі сказалі: віну немагчыма даказаць. І справу прыпынілі. Як мне быць?

— Магчыма, сапраўды, не могуць даказаць факт падпалу. Невінаватага нічога караць не будзе. Мы вывучым матэрыялы гэтай справы і паспрабуем разабрацца.

ZVAROT@ZVYAZDA.MINSK.BY

ДЛЯ ЗВАРОТАЎ

ZVAROT@ZVYAZDA.MINSK.BY

ДЛЯ ЗВАРОТАЎ

ZVAROT@ZVYAZDA.MINSK.BY

Падпіска-2013

«Ні з адной газетай ніколі нічога не выйгравалі, толькі са «Звяздой»...»

Гэта ўжо правіла: вялікі прызы, кштальту халадзільнікаў, тэлевізараў, мікрахвалевых печаў, рэдакцыя дастаўляе сваім падпісчыкам, больш дробныя шчасліўчкі забіраюць самі. Сям'я Юргілевічаў з Дзятлава ведае гэта, як ніхто, бо пераканалася.

Прычым... двойчы, бо па выніках мінулай падпіскі Юргілевічы зноў выйгралі — цюнар!

— Дзя нашай сям'і гэта вельмі прыемнае падзея! — прызналася сужэнцы падчас візіту ў рэдакцыю.

І яшчэ раз нагадалі, што «Звязда» ў іх дом прыйшла разам з башкам. Яго, вельмі хворага ўдзельніка Вялікай Айчыннай, сын некалі забраў у сваю сям'ю.

— Трэба было бачыць, як дзядуля наш чакаў пашталёна, — успамінае Тамара Іванюна, — як чытаў газету! Калі стаў «садзіць» зрок, папрасіў унука раздаць ёму лугу. Калі не дапамагала ўжо і яна, усё роўна браў у рукі — хоць патрымаць... І заўсёды пытаўся: «Ці вылісава?»

Вось з тае пары сям'я і прывукла — і вылісаваць, і чытаць. Сярод любімых рубрык — «Простая мова», «Крынічка», «Алё, народ на провадзці», «Хатняя энцыклапедыя», «Фотаслова»...

Прычым любімыя вершы з газетны гаспадыня носяць... у кашальку, каб у любы момант (недзе ў дарозе, у чарзе) можна было прачытаць. Па любімых рэцэптах (прычым выразных з газеты яшчэ нябожчыцай свекрывай) шмат што гатуе. А з улікам па-

рад усёй сям'ёй шчыруючы на зямельным участку («Ну грэх жа, каб зямля быльнягом зарастала!» — кажа бльнягом зарастала...)

Не маглі не спытаць у сужэнцаў пра лёс ранейшага звяздоўскага прыза — халадзільніка «Атлант». Высветлілася, што ён... вярнуўся ў Мінск — у сям'ю дачкі, дзе расце ўжо маленькая ўнучка. А вось новы прыз, цюнар, паедзе ў вёску, у хату нашых спрадвечных падпісчыкаў-бацькоў, дзе ў Юргілевічаў цяпер леішча: сад, агарод, гледзкія дамок, вядома ж, тэлевізар... Стары...

Новы — лічбавы — ёсць сярод прызоў для падпісчыкаў «Звязды» на гэты, чацвёрты, квартал. На газету Юргілевічы ўжо падпісаліся, картку пакуль не даслалі. Але ж казалі, што зробіць гэта абавязкова, бо ні з адной газетай ніколі нічога не выйгравалі, а вось са «Звяздой»...

Ім — шчасціца. А вам? Даслаць картку на розыгрышы яшчэ не позна. Сярод прызоў (апроч тэлевізара) сем радыё-тэлефонаў.

Вялікі прыз рэдакцыя прывазе. Больш дробныя — шчасліўчкі забіраць самі...

Валянціна ДОУНАР

Дзякуй!

ТАКІХ ЛЮДЗЕЙ МАЛА!

...Ніколі не ведаеш ні таго, дзе цябе напакчае праблема, ні таго, хто яе дапаможа вырашыць.

Амаль сорак гадоў ужо я нашу прызвічча Маёрава. Так яно запісана ў дакументах маёго мужа, так яго пісалі на шыхтак дзеці... А вось мне, калі мяняла пашпарт, напісалі чамусьці «Майорова» — і па-руку, і па-беларуску.

Памылку гэта ў згледзепа не адразу. Таму не адразу і пайшла выпраўляць. А калі вырашыла памянць пашпарт, чаго толькі не пачула!.. У мяне п'таліся, і дзе я была раней, і навошта мне гэта трэба... Раілі жыць так: маляў, якая розніца, што там напісана?

Мне ж здавалася, што яна ёсць, што памылку трэба выправіць, бо гэта пашпарт — галоўны дакумент. Ці мала дзе ён можа спатрэбіцца? І што тады?

Карацей, валакіта цягнулася амаль два месяцы. Аж пакуль мне не паралі зварнуцца са сваёй бядой

у Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры пры Акадэміі навук.

Напісала запыт туды і, дзякуючы Богу, адразу ж знайшла паразаменне: мне літаральна праз некалькі дзён прыслалі даведку, што прызвічча маё па-беларуску сапраўды пішацца «Маёрава». А далей ужо, на падставе гэтага дакумента, выдалі новы пашпарт...

Збышчы гэту бяду, я, вядома ж, патэлефанавала ў Цэнтр, падзякавала супрацоўнікам (такіх людзей мала!), але ж цяпер яшчэ і пішу. Хачу, каб іншыя ведалі, што ёсць установы, ёсць спецыялісты, гатовыя дапамагчы — зрабіць усё хутка, дакладна, правільна...

І яны добра было б, каб такіх — і ўстанову, і спецыялістаў — было больш!

Ніна Рыгораўна МАЁРАВА,

в. Чачкава, Мінскі раён

Пасля пісьма

«ЧАМУ ЗАКІНУТЫ МОГЛІКІ?»

Пад такім загаловам у нумары «Звязды» за 10 жніўня быў змешчаны ліст кіраўніка пошукавай групы «Следыт» спадара Анатоля Марозава. У ім настаяні гісторыі Свяцілавіцкага дзіцячага садка — сярэзны школы распавядаў пра пешы паход (з дзецьмі) у вёску Вялікі Трылесін, пра наведанне помнікаў — памяці загінулых землякоў у саімі Трылесіне і памяці 22 мірных жыхароў — родных мясцовых падпольшчыкаў...

На шляху якраз да гэтага помніка ў следыпаўту, наводле ліста, і ўзніклі складанасці, бо да брацкіх могілак не аказалася сцэжкі. Ды і чэраз ручай дзеці змаглі перайсці толькі па хісткай кладцы...

А далей — болей: як пісаў настаўнік, не лепшае ўражанне настаяні і ад брацкай магілы. Ну, па-першае (паводле ліста), досыць непрыгожы выгляд мае сам помнік; па-другое, добра было б пашырыць яго агароджу... Па-трэцяе, з чатырох шылдаў з прызвічымі расстраляных бацькоў, братаў і сёстраў падпольшчыкаў чытаецца толькі апошняя, па-чацвёртае, патрэбен хоць нейкі масток чэраз ручай на шляху да гэтай брацкай магілы...

Як падалося, слуханыя заўвагі — вярты калі не таго, каб нешта зрабіць, то хоць бы вывучыць сітуацыю, прыняць рашэнні. Аднак...

На публікацыю, як і варта было чакаць (бо ёсць Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Аб рэагаванні службовых асоб на крмытчыны выступленні ў сродках масавай інфармацыі»), прыйшоў афіцыйны адказ з Бялыніцкага райвыканкама. Менавіта ў ім паведамляецца, што (пераклад з рускай мовы) «на тэрыторыі раёна размешчаны 122 воінскія пахаванні і 18 помнікаў воінскай славы»; што «згодна з Дзяржаўнай праграмай па ўвекавечванні памяці абаронцаў Айчыны і ахвяр войнаў на 2011-2015 гады ў раёне ў 2011-2012 гадах выдаткавана 22,5 млн рублёў, якія зрасходаваны на капітальны рамонт трох і бгчычых рамонт 127 помнікаў»; што «у адпаведнасці з распараджэннем старшыні райвыканкама ад 10.08.2012 г. № 205-р добраўпарадкаванне і рамонт помнікаў вядуць замацаваныя арганізацыі»...

І нарэшце: «Брацкая магіла мірных жыхароў у вёсцы В.Трылесін знаходзіцца ў здавальняючым стане, рэгулярны догляд яе вядуць СПК «Кудзіна» і ДУА «Бялыніцкая дапаможная школа-інтэрнат для дзяцей сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў». Замена дошак з імёнамі загінулых плануецца ў 2014 годзе».

З гэтага, апошняга абзаца, вынікае, што аўтар ліста ў рэдакцыю рацію як б'яцкам мае і... не мае адначасова. Гэта значыць, што прызвіччы на помніку не чытаюцца (раз плануецца замена дошак). Але ж помнік усё роўна «знаходзіцца ў здавальняючым стане»...

Пра сцэжку да яго ў афіцыйным адказе згадак няма. Пра

хісткую кладку — таксама, хоць для таго, каб зрабіць яе ніхкцікай, бяспечнай для пераходу, сродкаў, лічы, не трэба...

Засталася без увагі і яшчэ адна прапанова. Паводле ліста ў рэдакцыю, няма ніякага знака на тым месцы, дзе 2 верасня 1942 года на вачах усіх жыхароў Вялікага Трылесіна расстралялі іх землякоў.

Ніхто не казаў і тым больш не пісаў, што там павінен з'явіцца адмысловы помнік — дастаткова, магчыма, крыва ця вялікага каменя... Для таго, у прыватнасці, каб настаяніку, крывазаўцу, некаму з нашадкаў загінулых, ды што там — любому вясцоўка было да чаго прыйсці, прывесці дзяцей ці сваіх гасцей, было што, раскаваючы, паказаць...

Не хочацца паўтараць заўсёднае «гэта трэба не мёртвым...», але ж тут без яго, мусіць, не абыйсцяся.

Валянціна ДОУНАР.

Р.С. Да афіцыйнага адказу, што прыйшоў у рэдакцыю, далучаны здымак (зроблены, падобна, позній вясенню альбо ранній вясной). Магчыма, нават гэтага года...), які пацвярджае, што помнік на брацкай магіле — калі ацэньваць яго, як веды ў школе — і сапраўды знаходзіцца ў «здавальняючым стане».

Р.Р.С. Згодна з арт. 18 Закона «Аб зваротах грамадзян і кардычных асоб» п'сьмовыя ўрады даюцца на п'сьмовыя звароты выкладальца на мове звароту. Рэдакцыя «Звязды», ну вядома ж, звярталася па-беларуску...

Уладзімір ЧЫКРОЎ

Да ведама

ТАКІ ПАРАДАК

АБ АБМЕЖАВАННІ ЧАСУ ЗНАХОДЖАННЯ НЯПОЎНАГАДОВЫХ У ГРАМАДСКІХ МЕСЦАХ

Няпоўнагадовы, якога выявілі без суправаджэння дарослых па-за жыллём з 23.00 да 6.00, на працягу 3 гадын перадацца законнаму прадстаўніку ці поўнагадовай асобе або дастаўляецца ў сацыяльна-педагагічны цэнтр. Сёбета да адпаведнай адказнасці з-за парушэння гэтай нормы было прыцягнута крыху больш за 2 тысячы бацькоў.

МУС ініцыруе дапаўненне Закона «Аб правах дзіцяці» нормай, якая забараняе асобам да 18 гадоў курыць, уживаць алкагольныя, слабаалкагольныя напоі або піва, уживаць наркатычныя, таксікаманычныя і псіхатропныя рэчывы. Адначасова прапануецца ўнясенне змяненняў у адміністрацыйнае заканадаўства па ўстанавленні адказнасці бацькоў за палобныя дзеянні дзяцей.

АБ ПРАФІЛАКТЫЦЫ П'ЯНСТВА

МУС ініцыруе ўстанавленне забароны на схаваную рэкламу алкаголю з выкарыстаннем вядомых брэндаў алкагольнай прадукцыі (напрыклад, пітныя воды «Бульбаш», «Крыстал», «Свяяк»).

У снежні гэтага года ўступіць у сілу закон, згодна з якім мясцовым выканаўчым і распараджальным органам будзе дадзена права абмяжоўваць час продажа алкагольных напояў у дні правядзення выпускных вечароў і мерапрыемстваў па прапагандзе здаровага ладу жыцця. Будзе ўведзена і забарона на рознічны гандаль алкаголем у гандлёвых аб'ектах, якія ўяўляюць сабой частку незалежнай гандлёвай плошчы магазіна ці павільёна. Будучы забаронены і паслугі па дастаўцы алкаголю праз інтэрнэт фізічным асобам.

З расіраванне алкагольных напояў і піва, знаходжанне ў грамадскіх месцах у п'яным выглядзе за 8 месяцаў выяўлена звыш 190 тысяч правапарушэнняў. Адказнасць, прадугледжаная за такія правапарушэнні, — штраф у памеры да 800 тысяч рублёў, за паўторны выпадак — адміністрацыйны арышт да 15 сутак або штраф у памеры 1,5 млн рублёў.

АБ БЯСПЕЦЫ ДАРОЖНАГА РУХУ

24 кастрычніка ўступаюць у сілу змяненні ў Крымскіяны кодэкс, згодна з якімі за паўторнае кіраванне аўтатранспартам у п'яным выглядзе прадугледжваецца павелічэнне максімальнага пакарання да 3 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй аўтамабіля, незалежна ад яго прыналежнасці. Адначасова павышаецца памер штрафу за кіраванне транспартным сродкам у стане алкагольнага ап'янення — ад 50 да 100 базавых велічынь.

АБ ПРАБЛЕМЕ ПАРКОВКА

Забяспечанасць месцамі для захоўвання транспартных сродкаў у сталіцы складала прыкладна толькі 40 працэнтаў ад патрэбы. На ахоўных стаянках, у гаражах і паркінгах розных формаў ўласнасці нalicывацца каля 150 тысяч машына-месцаў. Дэфіцыт паркоўчых месцаў складае мінімум 400 тысяч. Аналагічная сітуацыя мае

месца і ў іншых буйных гарадах. Для Брэста неабходна дадаткова ўладкаваць звыш 5 тысяч машына-месцаў, Магілёва — 10 тысяч, Гродна — 20 тысяч, Гомеля — звыш 30 тысяч.

Ужо да 2014 года ў Мінску павіна быць пабудавана 200 тысяч машына-месцаў, а да 2020-га — 400 тысяч.

За прыпынак або стаянку транспартнага сродку з парушэннем правілаў дарожнага руху прадугледжана адказнасць у выглядзе штрафу ў памеры 100 тысяч рублёў, а ў паўторным выпадку — 200 тысяч. Акрамя таго, супрацоўнікі ДАІ маюць права прымусова адбуксіраваць аўтамабіль на ахоўную стаянку, калі вадзіцель не знаходзіцца ў транспартным сродку або блізка ад яго. У сталіцы эвакуацыя аўтамабіля з поўнай пагрузкай на эвакуатар каштуе 380 тысяч рублёў, з частковай пагрузкай — 300 тысяч. Захоўванне на ахоўнай стаянцы ў сталіцы будзе каштаваць уладальніку 50 тысяч за суткі (1-3 сутак), 30 тысяч (1-4 сутак) і 20 тысяч (10 і болей сутак).

АБ АДЗІНАЙ СІСТЭМЕ ФОТАФІКСАЦЫІ ПАРУШЭННЯЎ ХУТКАСАГА РЭЖЫМУ

З мінулага года на аўтадарозе М1/Е30 Брэст — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі пачала функцыянаваць адзіная сістэма фотафіксацыі парушэнняў хуткасага рэжыму. Дзякуючы гэтаму колькасць парушэнняў хуткаснага рэжыму на ўчастках М1 знізілася ў 3 разы, а колькасць загінулых у ДТЗ — на 40 працэнтаў.

У ліпені-жніўні пачалі эксплуатаваць 7 стаяцяннарых дачыкаў кантролю хуткасці на Мінскай калывавой аўтадарозе, 6 — на аўтадарозе Мінск — Магілёў, 2 — на аўтадарозе Мінск — нацыянальны аэрапорт «Мінск-2». Усталяўваюцца мабільныя дачыкі кантролю хуткасці ў Мінскай вобласці, на Мінскай калывавой аўтадарозе і ў Мінску. У перспектыве плануецца ўвесці сістэму фотафіксацыі парушэнняў хуткасага рэжыму на іншых дарогах рэспубліканскага прызначэння, а таксама на вуліцах населеных пунктаў.

У даведчанна-інфармацыйным цэнтры па нумары 229 75 00 можна атрымаць інфармацыю адносна спосабу і сумы аплаты, звестак аб дапушчаных парушэннях на ўласным аўто.

АБ ІНТЭРНЭТ-ПРАЕКЦЕ «ПЕРАХВАТ»

Калі вы сталі відавочцам нейкага правапарушэння або злачынства, можаце паведаміць пра гэта на сайце perchvat.gov.by. Асноўныя напрамкі праекта: аперацыя «АЎТАХІАМ» (для размяшчэння фота-, відэаінфармацыі аб месцазнаходжанні транспартных сродкаў, якія не эксплуатаю

Радавод

САГА РОДУ ЦЕХАНАВЕЦКІХ

АПОШНІ І «САМЫ БЕЛАРУСКІ» ПРАДСТАЎНІК РОДУ

З адзіным жывым сёння нашчадкам князёў Мсціслаўскіх і Заслаўскіх, ганаровым доктарам навук многіх універсітэтаў Еўропы, у тым ліку БДУ, кавалерам многіх ордэнаў і медалей у тым ліку беларускага ордэна Дружбы Народу і медалі імя Франціска Скарыны, прафесарам Анджэем Станіславам Цеханавецкім, які жыў у Лондане і, нягледзячы на сваю ўзрост (28 верасня яму споўніцца 89 гадоў), яшчэ займаецца навукай, я ўпершыню сустрэўся восенню 1982 года, у час двухмесячнай камандзіроўкі ў Англію па лініі ЮНЕСКА. Але завочна я ведаў яго значна раней, не раз спасляўся на яго кніжкі «Міхал Казімір Агіньскі і яго сядаба муз у Слоніме», якая выйшла на нямецкай мове ў Заходняй Германіі яшчэ ў 1961 годзе. А ён чакаў вестак пра сённяшні стан Бачэйкава, што на Віцебшчыне, родавай сядабы Цеханавецкіх на працягу стагоддзяў.

Таму граф Цеханавецкі зацікаўлена даў згоды на нашу сустрэчу ў італьянскай кавярні, што месцілася навурацкай прыватнай «Хайм Галеры», якую ён тады ўзначальваў, а наша размова пачалася так, нібы мы ўжо былі знаёмымі цэлымі вечасцямі. Найперш я спытаў яго: Бачэйкава і Цеханавецкі, а тым больш Мсціслаўскі і беларускія энцыклапедычныя даведнікі ўвайшлі, а на яго першую кнігу, якая паслужыла падставой для доктарскай ды-

калегу па Інстытуце літаратуры АН БССР, а да таго ж вопытнага перакладчыка англамоўных аўтараў Леаніда Казыру). Але Іван Іванавіч запярэчыў, што Казыру на Захадзе яшчэ не ведаюць і таму яму нічога не пакажуць, а мяне ўжо ведаюць па публікацыях і нават цытуюць. А мова? Можна з год пахадзіць на заняткі акадэмічных курсаў для дарослых.

Урэшце, цікаўнасць перамагла і першы раз, у ЦК і другі раз, у Лондане. У галеры мяне сустрэў немалады ўжо чалавек з арыстакратычным абліччам і задаў толькі адно пытанне: ці памятаюць яшчэ ў Беларусі, што яго прабабуля, Магдалена Радзівіл, укладвала грошы ў «беларускую справу»? Я збэн-тэжана (бо Радзівілы былі тады ў нас, як бы тым мяккай казачкай, не ў модзе) адказаў, што так, памятаюць. Вунь Паўліна Мядзёлка нядаўна пісала ў сваіх успамінах, што княгіня «беларусаманка» фінансавала выданне «Вянка» Багдановіча, а рэшце рэшт Каласа, Купалы і іншых «нашаніўцаў». Задаровены адказам экс-кароль чокнуўся са мною келіхам сухога віна і заспяваў, у шпігелі, каб адвечна там хворага экс-караля Італіі.

І тут, апырэджаваючы падзеі, зраблю невялікае адступленне. Тая сустрэча мела свай працяг у тым, што сёлета праз удзельніка міжнароднай навуковай канферэнцыі ў Інстытуце культуры Беларусі, дзе я цяпер працую, аднаго з кіраўнікоў Англа-беларускага таварыства (а прафесар Цеханавецкі таксама ў яго кіраўніцтве) прафесара Джыма Дынлігі (ён зачытаў на канферэнцыі даклад А. Цеханавецкага «Нясвіж у Еўропе») перадаў у Лондан некалькі экзэмпляраў выдадзенай Міжнароднай асацыяцыяй беларусістаў, дзе я з'яўляюся ганаровым старшынёй,

Партрэт Анджэя Цеханавецкага пэндзля Анджэя Акіньчыца.

заў жаданне наведваць радзіму сваіх продкаў (сам ён нарадзіўся ў Варшаве, дзе яго бацька стаў дыпламатам), пра што я, вярнуўшыся дамоў, паведаміў кіраўніцтву таварыства «Радзіма». Там паставіліся да маіх слоў сур'ёзна, і ў 1988 спадар Анджэй па запрашэнні таварыства ўпершыню пабыў у Бачэйкаве, Магілёве і Мсціславе. У знак удзячнасці госьць абяцаў таварыству падараваць Музею старажытнай беларускай культуры АН БССР, які яму вельмі спадабаўся, чатырхо-баковыя слупці пояса. Неўзабаве разам з работнікам «Радзімы» спадаром Абрамчыкам мы накіраваліся ў «туманны Альбіён». У наш гонар (гэта там быў, аказалася, першы «грамадскі» візіт з таямнічай для Захаду Беларусі) Міністэрства замежных спраў Вялікабрытаніі наладзіла абед з персанальным меню. А на развітанне Анджэй Цеханавецкі дадаў да пояса (пляжу ён у мяне ў чамадане і не выклікаў ніякай цікавасці мытнікаў) гродзенскі старадрук, які я ад імя мецэнатка ўручыў Полацкаму музею кнігадэржавання ў дзень яго ўрачыстага адкрыцця. А пояс і сёння прыцягвае ўвагу наведнікаў у акадэмічным музеі. Праўда, рабытэт настойліва хацелі тады забраць у мастацкі музей, але тут я запратэставаў: такая воля ахвярадаўцы!

А потым пайшлі візіты за візітамі. Анджэй Цеханавецкі, удзельнічаючы ў Міжнародным кангрэсе беларусістаў (1991), стаў яго сузаснавальнікам, а потым і ганаровым сябрам. Як навукоўца яго найбольш хвалілі і трывалі беларуска-літоўскія гістарычныя і сучасныя ўзаемаадносіны. Падзяляючы думку, што Вялікае Княства Літоўскае было супольнай дзяржавай, што, ствараючы яе, русіны і жмудзіны адны другіх не заваўвалі, але, аб'ядноўваючыся, кіраваліся агульнымі інтарэсамі дзеля абароны ад нямецкіх рыцараў і татаруў, мецэнат фінансавалі адпаведныя навуковыя пасаджэнні ў Лондане, Мінску і Герыятах Астравецкага раёна, на беларуска-літоўскім этнічным і культурным памежжы.

Пасля мінскай сустрэчы пан Анджэй прапанаваў яе ўдзельнікам: кіраўніку польскай камісіі па справах ЮНЕСКА прафесору Ежаму Клячовічу, прадстаўніку італьянскага ўрада прафесору Сантэ Грачыёні і мне паехаць разам з ім у Нясвіж і Мір. Калі ж мы сталі на валах нясвіжскага замка, заклікаў нас даць клятву,

што мы зробім усё ад нас залежнае, каб Нясвіж увайшоў у спіс каштоўных помнікаў культуры ЮНЕСКА. І, наколькі мне вядома, нашы замежныя госці гэта дзейсна рабілі. У прыватнасці, Анджэй Цеханавецкі, чые продкі Кішкі з мазавецкага горада Цеханавіцкі былі таксама продкамі Радзівілаў, сам фундаваў і даставаў сродкі на аднаўленне крыпты з саркафагамі Радзівілаў у нясвіжскім фарным касцёле, выкарыстоўваў свае арыстакратычныя сувязі ў ЮНЕСКА, палічыў патрэбным прыляцець у каласы (да яе яго прыкаваў няшчасны выпадак у Італіі) ў Нясвіж, на ўрачыстае пахаванне ў фарным касцёле праха перадапошняга нясвіжскага ардыната і ганаровага старшыні фонда «Нясвіж» Антонія Радзівіла, урэшце, як ганаровы старшыня ўрадавай Польска-беларускай камісіі па супольнай культурнай спадчыне, станоўча і адначасова прымірэнча папярэў на ўхіленне хібаў і недарэчнасцяў у час аднаўлення Нясвіжскага замка. Архітэктары і рэстаўтатары абараняліся, але усё ж служаліся аўтарытэтам замежнага беларусіста-культуролога. Ведаю, што ў выпадку чаго, як нашчадак супольных продкаў, ён завячыў пахаваць свой прах у той жа крыпце нясвіжскай фарты — другога ў Еўропе, пасля італьянскай святыні Іль Джэзо, храма ў стылі барока.

А што ж Мсціслаў і Заслаўе, якія яны ацэньваюць беларускія стараны адзінага і апошняга нашчадка князёў, якія калісьці валодалі гэтымі гарадамі? Трэба адзначыць, што заслаўскія ўлады наступілі годна: у той жа дзень, калі даведзлася, што Анджэй Цеханавецкі стаў ганаровым доктарам навук БДУ, яны надалі яму найменне ганаровага грамадзяніна свайго старадаўняга горада. Мы ж, кіраўнікі Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў, на сваім Пятым кангрэсе аднаго-ласна прынялі рашэнне паслаць у Мсціслаў хадэйніцтва, каб таксама прысвоіць яму ганаровае грамадзянства колішняй сталіцы княства, бо ён многае зрабіў для даследавання яго гісторыі. Але неўзабаве атрымалі з Мсціслаўскага райвыканкама адказ, што, маючы, па-першае, Анджэй Цеханавецкі нарадзіўся не на тэрыторыі раёна, а па-другое, як ён будзе штогодна плаціць за званне невялікую грашовую суму, калі ён жыў у Лондане... Скамунікаваўшыся з мерцанатам, мы абверглі апошні аргумент: тая сума будзе перадавацца ў дар мсціслаўскаму музею, а да яе яшчэ дададуцца каштоўныя артэфакты. Але рэагаваньне на другі ліст мы так і не атрымалі... Праўда, спадзяёмся, што ўсё ж атрымаем — у сувязі з хуткім 90-годдзем палымянага патрыёта Мсціслава, Бачэйкава і Нясвіжы, што нарэшце пераможа, як у Заслаўі, здаровы сэнс.

Аднак дазвольце мне, паважаньня чытачы, вярнуцца да Нясвіжы. Гэтай «некаранаванай» сталіцы беларускіх земляў на працягу XVI-XVIII стагоддзяў Анджэй Цеханавецкі прысвечыў асобна выдадзенае аднайменнае даследаванне, вяртае перакладаў на беларускую мову, а таксама свай даклад на арганізаванай ім жа ў Венецыі навуковай канферэнцыі пра беларуска-італьянскае культурнае ўзаемадзеянне, якую адбылася ў 1992 годзе, на другі дзень пасля адкрыцця мемарыяльнай дошкі на будынку Падуанскага ўніверсітэта, дзе ў 1512 годзе беларускі перахадру-

кар стаў доктарам медыцыны. Матэрыялы канферэнцыі склалі зборнік «Ад Полацка і Нясвіжа да Падуі і Венецыі» (1994), а недрукаваныя раней здымак прэзідыума канферэнцыі змешчаны на гэтай старонцы «Звязды».

Як пісалася вышэй, Нясвіжу прысвечаны таксама даклад дабрадзея на сёлетняй канферэнцыі ў Мінску. Цалкам змест будзе змешчаны ў арыгінале і мым перакладзе ў «Весніку Інстытута культуры Беларусі». Тут жа, у артыкуле, я хачу адзначыць тры месцы ў дакладзе. Найперш ён будзе карысны спецыялістам, у тым ліку Міжведамаснай камісіі пры Саўеце Міністраў Беларусі па выяўленні, вяртанні і сумесным выкарыстанні беларускіх матэрыяльных і духоўных каштоўнасцяў, якія знаходзяцца за мяжой, бо тут вельмі дасведчана пералічаны сляды радзівілаўскіх (нясвіжскіх і мірскіх) скарбаў, што вядуць (або не вядуць) за мяжу. Па-другое, А. Цеханавецкі кваліфікавана даказаў, што пошукі 12 ці 11 апосталаў (не залатых, а срэбраных ці толькі пазалочаных!), якія нібыта дагэтуль знаходзіліся ў нясвіжскім падземеллі, не маюць ніякага сэнсу, бо царскі генерал Чычагаў адразу ж пасля вызвалення Нясвіжы ў 1812 годзе пераплавіў іх у зліткі металу (у дакладзе для доказу прыведзены многія тагчасныя еўрапейскія аналагі) і вывез у Расію, а потым, відаць, пры аказіі ў Заходнюю Еўропу. Цікава, што паралельна да такой жа высновы прыйшоў і я, пазнаёміўшыся дзюкуючы аднаму з беларускіх тэлефілімаў з лістамі, скіраванымі тады ж і тым жа самым генералам у канцэлярыю Мінскага губернатара (падрабязней пра усё гэта гаварылася ў маім дакладзе на той жа канферэнцыі). Па-трэцяе, лонданскі аўтар даклада настойліва раіў выкарыстоўваць Нясвіжскі замак не толькі для экскурсіі і канцэртных шоу, але і як буіны міжнародны цэнтр навукова-асветнага жыцця. З прыемнасцю паведамаю, што гэты заклік быў пачуты ў Міністэрстве культуры Беларусі і Нясвіж днёмі накіраваны на меснікам дырэктара па навуцы вядомы гісторык-архівазнавец Эміцэр Яцкевіч.

А летам бягучага года пан Анджэй паведаміў мне, што накіраваў у вядучы бібліятэкі Беларусі і мне асабіста грунтоўнае даследаванне Генрыка Ляўбавіча і яшчэ шасці вядучых польскіх спецыялістаў па генеалогіі «Гісторыя сям'і Цеханавецкіх герба Дубровы (XIV-XVI стагоддзі)» (Варшава, 2013). Першая прэзентацыя яго разам з прадстаўленнем грамадскасці польскай сталіцы манатграфіі Магдалены Беланоскай «Анджэй Станіслаў Цеханавецкі» (Люблін, 2012) адбылося ў канцэртнай зале Каралеўскага замка ў Варшаве. І яно зразумела: нашчадак князёў Мсціслаўскіх і Заслаўскіх заснаваў пры тым жа замку фундацыю свайго імя. Але ўнутраны голас мне паказавае, што яшчэ сёе-тое засталася ў яго і для Мсціслава, і для Нясвіжы, і для Бачэйкава. Прынамсі, некаторыя мастацкія творы, звязаныя з Беларуссю, і гэтыя ў кватэры мецэната ў час сваёй апошняй паездкі ў Лондан на канферэнцыю па дыяспары ў Беларускай бібліятэцы і музеі імя Франціска Скарыны. А пра завяшчанне, дзе будзе ўлічана і «земля продкаў», мецэнат згадаў мне некалькі разоў.

Адам Мальдзіс, ганаровы старшыня ГА «Міжнародная асацыяцыя беларусістаў»

Белая вежа-2013

«А ШТО Б СКАЗАЎ ШЭКСПІР?»

Вось і апусцілася заслона «Белай вежы-2013». І па традыцыі на закрыцці павіталі «Вежу» 2014 года — са спадзяваннем, што яна прынясе новую асалоду ад спраўданага мастацтва. А на той, што адбылася, як заўсёды, былі і адкрыцці, і расчараванні.

На гэты раз, як ужо гаварылася, фестываль праходзіў без журы. Але гэта не значыць, што не было пераможцаў. Рада фестывалю, куды ўвайшлі арганізатары, крытыкі, прадстаўнікі СМІ, прысудзіў Гран-пры спектаклю «Лэдзі Макбет» Дзяржаўнага моладзеванага тэатра Літвы. Спектакль быў чаканы найперш таму, што яго паставіў Альгірдас Латэнас, вядомы брэсцкаму глядачу на рабоце як у Брэсцкім тэатры, так і ў іншых фестывальных пастаноўках. Здаецца, ні разу спадар Латэнас не расчараваў, прынамсі, таго глядача, які шукае ў тэатры думку, інтэлект, ну і вядома, незвычайную форму. Так было і цяпер. На сцэне — вялікія люстэркі. Касцюмы і прастора маюць тры колеры: чорны, белы і чырвоны. Дзея пазабудлена часу, героі апрануты па высокай модзе, значэнне мае змрок і ігра ценюў. Гэта стыль Латэнаса. Сярэднявечнае адзенне ўпрыгожана ненавядзлівымі дэталімі нашага часу, і праз гэтае праступае актуальнасць ідэі, якую праводзіць аўтар. Чым не сучасны персанаж — гэты Малькоўскі, якому ляноце лішні раз павярнуцца, а не тое што змагацца за трон, адстойваць сваю пазіцыю?

Караняцыя Макбетаў — гэта вельмі моцны эпізод спектакля. Яны здэбальі карону вялікай крывёю і цешацця ёю, фактычна як жыўня нямобчыкі, размахваючы замест сягоў чучаламі варон. Латэнас стварыў інтэлектуальны спектакль, дзею для тых, хто ўмее думаць. Аўтар лічыць, што кожнае зло абавязкова будзе пакарана. Расплата падкрадзецца тады, калі ўсе мэты будуць дасягнуты і крыніцу зла, здавалася б, чкае трыумф... Пасля трохгадзіннага дзеяства глядачы доўга не адпускілі артыстаў са сцэны. А вось стваральнікі спектакля — «Гамлет. Кропка G» маскоў-

скага «Тэатра месяца» Шэкспіра прыцягнулі яго за вушы. Кажуць, што ў Маскве гэта надзвычай папулярныя цяпер тэатр, вельмі касавы. Цяпер жа ў модзе ўсялякія нетрадыцыйныя павевы. Усе ролі ў спектаклі выконваюць дзючаты, так бы мовіць, амаль без адзення. Як сказана ў анаталіі, стваральнікі праводзяць думку аб тым, што ў сучасным свеце паняцці жаночасці і муж-

тыфашыста Цімура Качараву. Забіў равенскі з нацыяналістычнай групой. А праз шэсць гадоў паявіўся спектакль. Ён зроблены па сцэнарый журналіста — як тэлевізійны рэпартаж. Героі расказваюць на камеру: былы фашыст, антыфашыст, следчы, сярбоўка Цімура, маці забітага, маці забойцы. Выкарыстаны і рэальныя відэазапісы з галасамі сведкаў, і рэальныя

насці сталі настолькі размытымі, што жанчыны бяруць на себе многія абавязкі... Але пры чым тут Шэкспір? Дзючына амаль што ў куляніку і ў аблавуку ў ролі Гамлета — гэта, на мой погляд, адкрыты сцёб над аўтарам класікі і яго героямі. Якое ўжо тут: «Быць ці не быць»? А можа, яны аперэдажваюць час, і менавіта ў такім кірунку развіваецца тэатр? Тады гэтакму тэатру зумі не патрэбны аўтары кшталту Шэкспіра, — яму трэба шукаць сваіх герояў на вуліцы.

Але ж і героі з вуліцы, персанажы рэальнага жыцця, у руках мастакоў могуць стаць спраўденым тэатрам. Гэта паказаў тэатр-фестываль «Балтыйскі дом». Незусменна, падзеі сёлетняй «Вежы» стаў спектакль тэатра з Піцера «Антыцель». Пасля яго заканчэння зала некаторы час была ў шоку, ніхто не апладзіраваў, артысты не выйшлі на паколэн. Гэта было б не да месца пасля таго, што ўбачылі і пачулі на сцэне. Спектакль мае дакументальную аснову. У Санкт-Пецярбургу ў 2005 годзе забілі студэнта-ан-

галасы абедзвюх маці. Вось гэта найбольш ашалаламляе. Тым больш што актрысы Ала Ямінцава і Вольга Белінская дакладна перадалі іх інтанацыі, іх боль. Гора абедзвюх маці пранікае ў кожны нерв, працінае душу гледача. І невядома, чыё гора б'юць: той, якая аглакае нявінна забітага сына, ці той, якая да скону павінна несці грэх свайго дзіцяці. Апошняя не даводзіцца разлічваць нават на спагаду і падтрымку навакольных. Актрыса Вольга Белінская атрымала прыз за «Лепшую жаночую ролю» — яна іграла маці забойцы.

За лепшую мужчынскую ролю адзначаны Канстанцін Мішын, які выконваў ролю «Мцыры» ў спектаклі, што сам паставіў у маскоўскім тэатры «Школа драматычнага мастацтва». А лепшым спектаклем малой формы прызнана «Пікавая дама» Гродзенскага абласнога тэатра лялек. Гэта ж работа атрымала і прыз глядацкай сімпатый «Выбар глядачоў».

Святлана ЯСКЕВІЧ

Прэзідыум венецыянскай канферэнцыі, прысвечанай беларуска-італьянскаму культурнаму ўзаемадзеянню. Старшыня А. Цеханавецкі (крайні справа).

сертацыі, я там, за «кардонам», спасляўся некалькі разоў, што падвэрдуць візуальна.

Праз колькі дзён мой новы знаёмы пазваніў мне і прапанаваў вечарам у яго галеры сустрэцца з экс-каралем Абедзвюх Сіцлій — ён, маючы, гэтага хоча... Прыязнае, ехаў я ў гэты прэстыжны квартал Лондана з пэўным, зразумелым тады сумненнем: а што скажа, даведаўшыся пра усё, загадка аддзела культуры ЦК КПБ Іван Антановіч, які ўгаворваў мяне паехаць дзеля архіўных, музейных і бібліятэчных рэсурсаў у «логава імперыялізму» (я ж, спасляваючыся на дрэннае веданне англійскай мовы, прапанаваў паслаць за мяне свайго маладзейшага

кнігі «Асветніца і мецэнатка: Да 150-годдзя Магдалены з Завішаў Радзівіл» (2013) з просьбай перадаць іх аднаму з сузаснавальнікаў той жа асацыяцыі, яе ганароваму сябру і арганізатару апісанай вышэй маёй сустрэчы з экс-каралем Абедзвюх Сіцлій, а адзін экзэмпляр пераслаць у Швейцарыю, дзе апошні цяпер жыўе. Дарчы, у кнізе нашым дыпламатам Андрэем Кулажанкам упершыню ў Беларусі падрабязна апісаны апошняе месца жыцарства княгіні Радзівіл у тая жа Швейцарыі і помнік на імя магіле ў Фрыбургу.

Аднак вернемся ў 1982 год. Тады на развітанне мы з Анджэем Цеханавецкім абмяніліся адрасамі. Гаспадар галерэі выка-

русіны і жмудзіны адны другіх не заваўвалі, але, аб'ядноўваючыся, кіраваліся агульнымі інтарэсамі дзеля абароны ад нямецкіх рыцараў і татаруў, мецэнат фінансавалі адпаведныя навуковыя пасаджэнні ў Лондане, Мінску і Герыятах Астравецкага раёна, на беларуска-літоўскім этнічным і культурным памежжы.

Пасля мінскай сустрэчы пан Анджэй прапанаваў яе ўдзельнікам: кіраўніку польскай камісіі па справах ЮНЕСКА прафесору Ежаму Клячовічу, прадстаўніку італьянскага ўрада прафесору Сантэ Грачыёні і мне паехаць разам з ім у Нясвіж і Мір. Калі ж мы сталі на валах нясвіжскага замка, заклікаў нас даць клятву,

Аднак дазвольце мне, паважаньня чытачы, вярнуцца да Нясвіжы. Гэтай «некаранаванай» сталіцы беларускіх земляў на працягу XVI-XVIII стагоддзяў Анджэй Цеханавецкі прысвечыў асобна выдадзенае аднайменнае даследаванне, вяртае перакладаў на беларускую мову, а таксама свай даклад на арганізаванай ім жа ў Венецыі навуковай канферэнцыі пра беларуска-італьянскае культурнае ўзаемадзеянне, якую адбылася ў 1992 годзе, на другі дзень пасля адкрыцця мемарыяльнай дошкі на будынку Падуанскага ўніверсітэта, дзе ў 1512 годзе беларускі перахадру-

Аднак дазвольце мне, паважаньня чытачы, вярнуцца да Нясвіжы. Гэтай «некаранаванай» сталіцы беларускіх земляў на працягу XVI-XVIII стагоддзяў Анджэй Цеханавецкі прысвечыў асобна выдадзенае аднайменнае даследаванне, вяртае перакладаў на беларускую мову, а таксама свай даклад на арганізаванай ім жа ў Венецыі навуковай канферэнцыі пра беларуска-італьянскае культурнае ўзаемадзеянне, якую адбылася ў 1992 годзе, на другі дзень пасля адкрыцця мемарыяльнай дошкі на будынку Падуанскага ўніверсітэта, дзе ў 1512 годзе беларускі перахадру-

Ну і ну!

АДКУСІЎ... ВУХА, або «Тайсан» па-вясковаму

Кампанія з трох маладых людзей вырашыла адправіцца на дыскатку ў адну з вёсак, дзе аднаго з іх (да таго часу ўжо нападліку) чкалі не зусім прыемныя падзеі.

— Малады чалавек пазнаёміўся з кампаніяй, якая прыехала з Віцебска. Прыезджыя бавілі час каля сельскага Дома культуры. Вырашылі выпіць, пагаварыць... Але размова не атрымалася: паміж будучай ахвярай і прыезджым хлопцам узнік канфлікт, які перарос у бойку. У ходзе бойкі госьць з абласнога цэнтра спрабаваў высціснуць вочы таму, хто яму чамусьці не спадабаўся. Зразумелы, што гэта яму не ўдасца, пусціў у ход... зубы. Ён абхаліў чалавека рукамі за шыю і ўчаліўся зубамі за правую вушную ракавіну, — расказвае Максім Зіновіч, намеснік пракурора Гарадоцкага раёна.

Невядома, наколькі цяжкімі аказаліся наступствы для здароўя параненага, калі б не жонка хулігана. Яна адарвала «акулку» ад яго ахвяры. Вельмі прафесійнымі аказаліся дзеянні урачоў раённай балныцы, якія літаральна прышылі адарванае вуха.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Крымінал

«ЗНАЁМСТВА» КОШТАМ АМАЛЬ 200 МІЛЬЁНАЎ

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку Савецкага РУУС сталіцы сумесна з байцамі атрада хуткага рэагавання МУС затрымалі дваіх маладых хлопцаў, якія за некалькі гадзін паспелі абкарасці выпадковага знаёмага больш чым на 190 мільёнаў рублёў.

Паводле інфармацыі Савецкага РУУС г. Мінска, два хлопцы з Бабруйска пазнаёміліся ў адным з начных клубаў з мінчанінам, які пад чарку пахваліўся ім нядаўна набытым аўтамабілем «Опель-Інсінія». Сябры, скарыстаўшыся тым, што іх новы знаёмы «прыняў за каўнер», скралі ў яго ключы ад кватэры. У той момант, калі адзін са зламаныкаў адцягнуў увагу гаспадара, другі абследаваў чужое памяшканне, забраўшы ўсё каштоўнае, у тым ліку ключы і дакументы ад аўтамабіля. А пасля скраў і саму іншамарку.

Уладальнік, прачнуўшыся ранкам, не далчыўся маёмасці на агульную суму больш за 190 мільёнаў рублёў. Пацярпелы звярнуўся з заявай у міліцыю. Скрадзены аўтамабіль, дзюкуючы злачынцам дзеяннем сышчыкаў, быў вернуты законнаму ўладальніку.

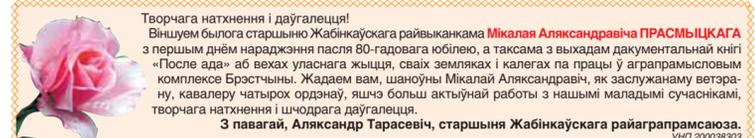
Сяргей РАСОЛЬКА.

КАНТРАБАНДНАЯ... «СУВЯЗЬ»

Супрацоўнікі Віцебскай мытнай канфіскавалі вежу сувязі і дэтэлі для яе агульным коштам 450 мільёнаў рублёў.

— У вёсцы Юхавічы Расонскага раёна быў прыпынены рух грузавага аўтамабіля «МАН» з паўпрычэпам. Аўто ехала з Расіі ў Беларусь, ім кіраваў грамадзянін Расіі. У парушэнне правілаў аўтамабільных перавозак грузаў тавар перамяшчаўся без якіх-небудзь суправаджальных дакументаў. Улічваючы гэта, вежа сувязі ВКЛ-72 і закладзены дэтэлі для яе з канцэптарам на агульную суму 450 мільёнаў рублёў канфіскаваны. Паўпрычэп, на якім перавозілі тавар, коштам 120 мільёнаў рублёў таксама канфіскавалі, — паведамілі ў аддзеле ідэалагічнай работы мытні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Творчага натхнення і даўгаляцці! Бішчэцкім бібліятэкаршэю Жабінкаўскага райвыканкама Мікалай Аляксандравіч ПРАСМЫЦКАГА з першым днём нараджэння паста 90-гадовага юбілея, а таксама з выхадом дакументальнай кнігі «После ада» аб вехах уласнага жыцця, сваіх земляках і калегях па працы ў аграрна-мысловым комплексе Брэстчыны. Жадзем вам, шаошны Мікалай Аляксандравіч, як заслужанаму ветэрану, кавалеру чатырох ордэнаў, яшчэ больш актыўнай работы з нашымі маладымі сучаснікамі, творчага натхнення і шчодрата даўгаляцці.

З паваяі, Аляксандр Тарасевіч, старшыня Жабінкаўскага райагпрапрамсаюза. 11/17 2000/38303

ГІМНАСТЫКА ДЛЯ «ЧАРАЎНІЦ»

Нягледзячы на тое, што славянскія гімнастыка паходзіць з даўняй часоў, сёння яна таксама карыстаецца папулярнасцю. Большая частка заняткаў праходзіць у зале, але час ад часу мінскія дзючаты займаюцца на прыродзе, у сталічным парку Горкага. «Гімнастыка слаянскіх чараўніц» — практыка толькі для жанчын. Выкарыстоўваюць гэтую методку падтрымкі здароўя для раскрыцця жаночага пагніцця, падрыхтоўкі да цяжарнасці, аднаўлення пасля родаў, для аздаравлення спіны, лячэння скалізеў.

Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

Здарэнні

КАНТРАФАКТ НА BR1,5 МЛРД

Падчас правядзення агляду магчымых месцаў захоўвання спіртазмяшчальнай вадкасці, санкцыянаванага пракурорам Гомельскай вобласці, супрацоўнікі розных падраздзяленняў міліцыі адначасова адразу ў некалькіх гарадах вобласці выявілі буйныя партыі кантрафактнага гарарах.

Як расказаў начальнік 8-га ўпраўлення Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС Рэспублікі Беларусь па Гомельскай вобласці Андрэй Заяц, у кватэры 29-гадовага жыхара Добруша канфіскавана 2303 літры алкагольнай вадкасі, расфасаванай у ПЭТ-бутэлькі па 5 літраў, і 502 літры гарэлкі па 0,5 л з этыкеткамі з надпісам «Наталі», «Пшанічная», «Жытняя», «Застолле» (вытворчасці РФ) без акцызных марак Рэспублікі Беларусь і адпаведных дакументаў. У доме 42-гадовага жыхара абласнога цэнтра выяўлена і канфіскавана 3210 літраў спіртазмяшчальнай вадкасі, расфасаванай у ПЭТ-бутэлькі па 5 літраў і 10 літраў, а таксама гарэлка з этыкеткамі з надпісам «Хорціца» (выраблена ва Украіне) без акцызных марак Рэспублікі Беларусь і адпаведных дакументаў. У 51-гадовай жыхаркі Савецкага раёна Гомеля быў запас 115 літраў спіртавой вадкасі, ў ПЭТ-бутэльках па 5 літраў і 150 літраў гарэлкі па 0,5 л. Агульная сума канфіскаванага тавару складае 1 мільярд 562 мільёны рублёў. Ва ўсіх выпадках супрацоўнікамі падатковай інспекцыі складзены адміністрацыйныя пратаколы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ДАЧНІК ВЫРАТАВАЎ СТАРУЮ З СЫНАМ

34-гадоваы дачнік у Шумлінскім раёне падчас пажару выратаваў састарэлую жанчыну і яе 54-гадовага сына.

— Пажар у жылым доме адбыўся а дзясятай гадзіне вечара ў вёсцы Лынка. Да прыбыцця пажарных Аляксей Васільевіч Папалаў, які працуе апаратчыкам на прадпрыемстве «Нафтан» з вогненнага дома вывеў і літаральна выцягнуў іх праз акны праём. Ён пражывае ў Наваполацку, а ў той вечар знаходзіўся ў вёсцы на сваёй дачы. — паведаміла Марына Фандо, прэс-сакратар Віцебскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

Гаспадыня дома са скаргай на сэрца была шпіталізавана для назірання ў раённую бальніцу. Прычына пажару ўстанавліваецца. Адна з версій — неасцярожнае абыходжанне з агнём сына гаспадыні дома. У выніку пажару ў доме плошчай 80 квадратных метраў знішчаны дах, пашкоджаны стольнае перакрыццё, сцены, маёмасць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗАРЭЗАЎ БЫЛУЮ ЖОНКУ І ПАСПРАБАВАЎ СКОНЧЫЦЬ ЖЫЦЦЁ САМАГУБСТВАМ

У дачыненні да забойцы 19-гадовай жыхаркі Дубровенскага раёна распчатая крымінальная справа.

Жорсткае забойства адбылося ў Оршы сярэд белага дня. Паводле слоў афіцыйнага прадстаўніка ўпраўлення Следчага камітэта Беларусі па Віцебскай вобласці Іны Гарбачовай, 29-гадовы мужчына, прама на вуліцы, на ваках у людзей, нанёс некалькі нажавых раненняў сваёй былой жонцы. Маладая жанчына памерла на месцы здарэння. Пасля гэтага мужчына нанёс адзін удар нажом сабе. Цяпер ён знаходзіцца ў рэанімацыі. У дачыненні да падараванага распчатая крымінальная справа па ч. 1 арт. 139 Крымінальнага кодэкса Беларусі («Забойства»). Па папярэдніх звестках, ён учыніў забойства падчас сваркі з былой жонкай.

Надзея ПАЎЛАВА.

СКВАПНЫЯ ДА РАКАЎ

На возеры Крушыноўскае ў Рагачоўскім раёне ў рукі да работнікаў Жэбонскай міжрайінспекцыі трапіў мясцовы жыхар, які незаконна здабыў 115 вузкапалых ракаў, у той час як норма вылаву складае не больш за 30 асобін у суткі на чалавека.

Цяпер грамадзяніну дзевядзецца адазваць па артыкуле Крымінальнага кодэкса за незаконную здабычу водных жывёл, якая пацягнула нанясенне шкоды навакольнаму асяроддзю ў буйным памеры — на 5,8 мільёна рублёў.

— Гэты «рэкорд» наступным днём пабілі на возеры Княное тры рыбакі, якія прамышлялі «крыгаі». Калі іх спынілі работнікі Віцебскай міжрайінспекцыі, яны паспелі незаконна здабыць 16 асобін розных відаў рыб і 296 асобін вузкапалага рака, — распавяла прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Волга Грамовіч. — Сваімі дзяснянімі браканьеры нанеслі шкоду прыродзе ў асабліва буйным памеры — на 16,6 мільёна рублёў (166 базавых велічынь).

МАК ДА «БАБУЛІ» НЕ ДАЕХАЎ

Супрацоўнікі адрэса ДА Кастрычніцкага раёна сталіцы затрымалі дваіх раней неаднаразова судзімых жыхароў Мінскай вобласці, якія перавозілі ў аўтамабілі больш за 10 кілаграмаў насенна маку.

Падчас нясення службы па ахове парадку на дарогах экіпажу ДАі паступіла ўказанне аб спыненні і аглядзе аўтамабіляў, у якіх пашкоджаны прарэднія фары. Неўзабаве такі легкавік — «Форд» — з’явіўся ў полі зроку: ён рухаўся па вуліцы Ландэра з малой хуткасцю, і я яго была разбіта левая фара. Супрацоўнікі ДАі спынілі аўтамашыну і пачалі правярваць дакументы. Два мужчыны ў салоне паводзілі сябе вельмі нервова. Прычына таму стала вядомай, калі з пад прярэдніх задзенняў работнікі ДПС дасталі скрутка з насеннем маку і растваральнікам. На пытанне адносна прызначэння грузу мужчыны адказалі, што в’язуць мак бабулі для выкарыстання ў выпечцы. Гэтыя тлумачэнні падаліся не надта перакананымі, таму затрыманых даставілі ў Кастрычніцкі РУУС для разбору. Зараз ужо супрацоўнікі аздзялення па наркакантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі будуць высвятляць: якой такой бабулі грамадзяне везлі столькі маку…

Сяргей РАСОЛЬКА.

МІНЧАНІН ВЫКЛАЎ У ІНТЭРНЭТ ПОРНАЗДЫМКІ СВАЁЙ ДАЧКІ

34-гадовага мужчыну падарозку ў здыманні і распаўсюджванні праз інтэрнэт парнаграфічных фотаздымкаў сваёй малалетняй дачкі. У дачыненні да бацькі заведзена крымінальная справа.

Папяродне высветлена, што сёлета ў ліпені мінчанін у сябе дома вырабіў некалькі фота парнаграфічнага зместу сваёй малалетняй дачкі, а затым выклаў іх у інтэрнэт. — паведаміў афіцыйны прадстаўнік ўпраўлення Следчага камітэта па Мінску Аляксандр ГЕРАСІМАЎ. — Падарозны ўжо быў неаднаразова судзімы. — Цяпер мінчанін знаходзіцца пад вартай. Ён дае прызнальныя паказанні, аднак пакуль не адважваецца матываваць свае дзеянні, — дадае афіцыйны прадстаўнік Следчага камітэта Беларусі Юлія ГАНЧАРОВА. — Па справе прызначаны неабходныя экспертызы. Да расследавання прыцягнулі псіхолагаў.

Надзея ПАЎЛАВА.

СУТЫКНУЎСЯ, ПОТЫМ ЗАГАРЭЎСЯ

Жудасная аварыя адбылася бліжэй да абеда на 14-м кіламетры МКАД: пасля дарожна-транспартнага здарэння аўтамабіль яшчэ і загарэўся.

Сутыкнуліся грузавая аўтамашына «МАЗ» і легкавік «Дэу-Маціз». У выніку удару легкавы аўтамабіль урэзаўся ў раздзяляльны айдойнік і пачаў гарэць. Кіроўца і пасажырка з гэтай машыны загінулі. Іх асобы ўстанавліваюцца. Загаранне легкавіка ліквідавалі сталічныя пажарныя-выратавальнікі, якім пра дарожна-транспартнае здарэнне паведамі відэаочцы трагедыі.

ВЫЦЯГНУЛІ З БАЛОТА КАНЯ

Маладзечанскім выратавальнікам паведамілі, што паблізу вёскі Гародок у балоце тонуць чалавек і конь…

Як пазней высветлілася, 32-гадовай непрацуючы грамадзянін ехаў на калёсах па прасёлкавай дарозе. Конь нечага напужаўся, і воз рэзка з’ехаў з дарогі проста ў інтэрнэт. — паведаміў афіцыйны прадстаўнік ўпраўлення Следчага камітэта па Мінску Аляксандр ГЕРАСІМАЎ. — Падарозны ўжо быў неаднаразова судзімы.

Сяргей РАСОЛЬКА

ИНФАРМБЮРО 5

			Лот 1
1	Адрес земельного участка	Минский район, Луговослободской с/с, д. Ефимово, участок № 34	
2	Кадастровый номер	623684104101000059	
3	Площадь земельного участка	0,1533 га	
4	Срок аренды (лет)	99	
5	Целевое назначение	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	
6	Инженерная инфраструктура *	электричество, газ, водопровод	
7	Расходы по подготовке документации (рублей)	500 000	
8	Оценочная стоимость незавершенного незаконсервированного капитального строения (рублей)	88 832 599	
9	Начальная цена права заключения договора аренды	5 472,81 доллара США	
10	Задаток (рублей)	9 800 000	

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского д. 8. Дата проведения: **18.10.2013 г. в 10.30.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: **14.10.2013 г. в 17.00.** Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лот 1 перечисляется на расчетный счет № 3641900000075 Луговослободской сельсколкома, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600219251, код платежа – 04002.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанные сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в объявлении расчетный счет задаток в размере, порядке и сроки, определенные в извещении.

Документы, необходимые для участия в аукционе:

1. Заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков.

2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.

3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (ксерокопия паспорта);

3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельным

участком в соответствующем сельсколпкоме.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в аренду единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Местный исполнительный комитет не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, заключает с ним договор аренды земельного участка, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

** В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.*

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНЫХ СТРОЕНИЙ, НАХОДЯЩИХСЯ В СОБСТВЕННОСТИ ОАО «Могилевский домостроительный комбинат» 1 октября 2013 года

№ лота	Наименование объекта, его местонахождение, общая площадь, кв.м	Начальная цена продажи (без учета НДС), руб.	Сумма задатка, руб.	Характеристика объекта	Условия аукциона	Примечание
1	Капитальное строение по ул. Челюскинцев, 121а (инвентарный номер 700/С-71108), общей площадью 500,3 кв.м	978 000 000	48 900 000	Здание одноэтажное 1958 г. постройки. Фундамент – кирпичный, стены – сборно-щитовые, облицованные кирпичом; перегородки – деревянные; перекрытия – деревянные; полы – дощатые, линолеум; кровля – шиферная; проемы оконные – двойные; проемы дверные – из ДВП. Имеется печное отопление, водопровод, канализация, телефон, радио, электроосвещение.	без условий	частично сдано в аренду
2	Капитальное строение по ул. Челюскинцев, 121а (инвентарный номер 700/С-71109), общей площадью 159,5 кв.м	167 200 000	8 360 000	Здание одноэтажное 1969 г. постройки. Фундамент – бетонный, стены – керамзитобетонные; перегородки – металлические; перекрытия – деревянные; полы – бетонные; кровля – рулонная; проемы оконные – двойные; проемы дверные – металлические ворота.	без условий	частично сдано в аренду
Аукцион состоится 1 октября 2013 года в 15.00 в зале заседаний Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.						
Заявки принимаются ежедневно с 18 сентября 2013 в рабочие дни с 8 до 17 часов по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407. Последний день приема заявок – «27» сентября 2013 года до 17.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются. Заключительная регистрация участников аукциона 1 октября 2013 года с 14 до 15 часов.						

Организатор аукциона – МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.

Продávец: Открытое акционерное общество «Могилевский домостроительный комбинат», 212003, г. Могилев, пер. Гаражний, 2а, тел.: 22-44-57, 25-34-98.

Площадь земельного участка – 0,4631 га. Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в МГ УКП «Центр по приватизации» следующие документы: заявление на участие в аукционе; подписанное с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон; копию платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на расчетный счет МГ УКП «Центр по приватизации»: 3012430089016 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, МФО 153001739, УИИ 700008710.

Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь:

- копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;

- оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность представителя;

юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь:

- легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из тор-

гового реестра страны происхождения (выписка должна быть получена не ранее 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

- оригинал доверенности и документ, удостоверяющий личность представителя;

индивидуальным предпринимателям:

- копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;

- оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность представителя;

физическим лицам – гражданам Республики Беларусь, физическим лицам – иностранным гражданам – документ, удостоверяющий личность, представляющий физического лица – оригинал доверенности.

До подписания договора купли-продажи победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней, не считая дня проведения аукциона, обязан в соответствии со счетом-фактурой возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение 10 календарных дней с даты подписания протокола о

результатах аукциона.

Оплата стоимости приобретенного на аукционе предмета аукциона осуществляется победителем (лицом, приравненным к победителю) аукциона в белорусских рублях в установленном порядке без расщорки платежа.

С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8 до 17 часов.

В предусотренном законодательством случаях уплачивается штраф организатору аукциона в размере 100 базовых величин: победителем аукциона в случаях: не подписания протокола о результатах аукциона, не возмещения организатору аукциона суммы затрат на организацию и проведение аукциона, не подписания договора купли-продажи; лицом, приравненным к победителю аукциона – в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора купли-продажи; участниками аукциона, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

Полная информация о выставленных на аукционные торги по продаже объектов недвижимости опубликована в газете «Звязда» № 82(27447) от 4 мая 2013 г., «Вестник Могилева» № 35/18392 от 8 мая 2013 г.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (0222) 22-21-78, 22-00-89.

Управляющий в производстве по делу об экономической несостоятельности (банкротстве)

ООО «Центр правовых услуг» проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества Общества с дополнительной ответственностью «КонсалтЛизинг»:

№ лота	Наименование имущества	Ед. изм.	Кол-во	Начальная цена предмета торгов	Сумма шага аукциона в размере 5%, руб.
	Агрегат холодильный с полугерметичными компрессорами «Bitzer» АКФН-4 ДС-5.2 У-4ОС				
	Агрегат холодильный с полугерметичными компрессорами «Bitzer» АКФ-4 FC-5.2 У-4ОС				
	Витрина холодильная «Неман» 240 OBВН 0.7-2.22				
	Витрина холодильная «Неман» 300				
	Витрина холодильная «Неман» 300				
	Весы SM-300P				
	Весы SM-300P				
	Витрина холодильная среднетемпературная ВХСГИ 1.3/1.2 (сдвоенная)				
	Витрина холодильная среднетемпературная ВХСГИ 1.3/1.2 (сдвоенная)				
	Витрина холодильная модель АСВ-200				
	Витрина холодильная модель АСВ-200				
	Горка металлическая				
	Витрина холодильная (пристенная) «Неман-240ПВС»				
	Витрина холодильная (пристенная) «Неман-300 ПВС 2.4-6.5-2»				
	Витрина холодильная (пристенная) «Неман-300 ПВС 2.4-6.5-2»				
	EXERT система противокражная				
	ККМ IPC POS IIS СГФ (Модификация Б)				
	ККМ IPC POS IIS СГФ (Модификация Б)				
	ККМ «Кассовый-04Ф»				
1	Кондиционер MCQuay		шт.	1	134002400
	Кондиционер MCQuay				6700120
	Кондиционер MCQuay				
	Вакуумная упаковочная машина EasyPack B018				
	Машина упаковочная термоусадочная модель AC-INPUT Mod.SL-44				
	Монитор L1717S				
	Монитор L1550S				
	Монитор L1550S				
	Холодильник/морозильник «Атлант» модель МХМ-1734-01				
	Принтер печати «EPSON» модель TM-V210A-M-119A				
	Принтер TEC В-SV4D SERIES				
	Принтер чехов TM-U210 Series Model M188A-FTCG 150976				
	Принтер чехов TM-U220 Printers Model M188A-FTCG 150370				
	Сканер лазерный VS2200 (прикассовый)				
	Сканер лазерный VS2200 (прикассовый)				
	Сканер лазерный MS9520-47				
	Ларь морозильный 606R-A/S				
	Ларь морозильный 506R-A/S				
	Ларь морозильный Caravel-A/S				
	Весы тензометрические настольные торговые ВТНТ-15				
	Весы тензометрические настольные торговые ВТНТ-15				
	Весы настольные электронные ВН-15				
	Стоимость 1 лота			134002400	6700120

Повторный аукцион состоится **04 октября 2013 года в 10.00** по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203.

Заявления на участие в аукционе с приложением копий свидетельств о государственной регистрации, доверенности, выданных представителю (для юридических лиц и ИП) или копий паспортов (для физических лиц), заверенных банком документов, подтверждающих внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет ОДО «КонсалтЛизинг», принимаются по **03 октября 2013 года** до 17.00 по адресу: г. Брест, ул. Ясенева, 20А, офис 203 или по факсу 80162-33-93-88.

Шаг аукциона равен пяти процентам от начальной цены имущества. Начальная цена установлена без НДС. Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается в течение 7 (семи) дней с даты проведения торгов. Победитель аукциона обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения торгов. Победитель аукциона возмещает расходы, связанные с проведением торгов в части оплаты объявления о проведении торгов в течение 5 дней с даты проведения торгов.

Размер задатка для участия в аукционе составляет 10% от начальной цены имущества и перечисляется на расчетный счет ОДО «КонсалтЛизинг» № 3011356050012 в Региональной дирекции №500 ЗАО «Банк ВТБ» (Беларусь), г. Брест, МФО 153001108, УНП 290307191 в срок до **03 октября 2013 года** до 17.00.

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену за лот.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Результаты по проведению торгов оформляются протоколами.

Ці могуць валёнкі стаць экспанатам музейнай калекцыі? Безумоўна, так, калі яны зроблены шапаваламі Дрыбінскага раёна. З мінулых стагоддзяў ідзе па свеце слава мясцовых умельцаў. У раённым гісторыка-этнографічным музеі прадстаўлена вялікая калекцыя валёнкаў, упрыгожаных выявамі кветак, птушак, раслін. Дрыбінскае шапавальства занесена ў спіс нематэрыяльных культурных каштоўнасцяў Беларусі. Самыя прыгожыя валёнкі прапанавала мне сфатаграфавачь супрацоўніца музея, член Саюза майстроў Рэспублікі Беларусь Тацяна Чэраповіч (на здымку).

Чырванелі макі
між сумэтаў,
Ля вярэнь сцяваў
зімовы птах,
Васількоў вясёлыя чароды
Беглі за буранам у прыгоды
Па глыбокіх
дрыбінскіх сняхгах...

То не казка.
Я таму быў сведкам,
Як стаў лямец
ружай залатой,
І казаў мне майстар,
знаўца радкі,
Што валёнкі
з вышыванай кветкай
Ў сто разоў цяплейшыя
зімой.

Прыйдзе час ісці
на белых нівах,
Дзе ў завяхх
не відаць шляхоў —
Я не згіну у сняхгах
маўклівых,
Бо са мною разам
кветка-дзіва
На валёнках дрыбінскіх
майстроў.

■ Грыбніца бяспечная

ДЫСКРЫМІНАЦЫЯ: ШАМПІНЬЁНЫ НЕ ЛЮБЯЦЬ РАДЫЕНУКЛІДЫ?

Адна грыбніца здольная «ўцягваць» у сябе сок і з глебы і атмасферы ў радыусе да 20 і нават 60 метраў. Асабіста я з гэтымі асяродгамі не згодны, паколькі лес па сваіх хіміка-функцыянальных вартасцях уяўляе сабой фабрыку біяперапрацоўкі жывёльных і раслінных тканак. Зразумела, яго патэнцыяльны аздараўленчы магчымасці наўрад ці можна параўнаць з аранжарэямі і парнікамі, дзе вырошчваюць «хатнія» грыбы. Яркую, чытка было б цікава даведацца аб навуковай класіфікацыі грыбоў нашых лясоў і парнікоў з пункту гледжання назапашвання цэлю-137. Менавіта ён, як найбольш небяспечны радыеактыўны элемент, вiнаваты ў парушэнні работы, скажам, печані і мозга.

Па ўзроўні назапашвання цэлю-137 вучоны ўмоўна дзеліць грыбы на чатыры катэгорыі. Найбольш небяспечнай з'яўляецца 1-я катэгорыя, куды трапляюць грыбы з радыенуклідамі, якіх больш за дапушчальны ўзровень у шапках і ножках. Іх нават называюць «грыбамі-аккумулятарамі»:

- польскі — шапка карычневага колеру, ножка буро-жоўтага; з губкаватай сеткай зялёнавата-жоўтага колеру пад шапачкай;
- казяк — шапка і ножка аранжава-жоўтага колеру (губкаваты);
- краснушка — чырвоная шапка, жоўта-белая ножка (пласціністы);
- гаркуха — жоўта-карычневага колеру (пласціністы);
- каўлак кольчаты — жоўта-бежавага колеру (пласціністы);
- масляк асенні — шапка светла- або цёмна-карычневая, ножка жоўтая (губкаваты);
- махавік — шапка і ножка цёмна-карычневая колеру, сетка жоўта-зялёнага колеру (губкаваты).

Другую катэгорыю складаюць грыбы, якія адносяць да ліку таксама досыць небяспечных для здароўя чалавека. Асабліва такія грыбы небяспечныя для дзяцей, цяжарных, старых людзей і аслабленым здароўем. Трапляюць у гэту групу нават лісічкі. Гэта так званыя «моцныя назапашальныя радыенуклідаў». Яны патрабуюць 5-разовага прамывання і адварвання (не менш за 25 хвілін), пасля чаго ваду трэба зліць і зноў прамыць грыбы халоднай вадой. Такім чынам, наступная катэгорыя: падгруздак чорны — шапка цёмна-бурая, ножка жаўтаватая (пласціністы); грузд чорны — шапка і ножка шэра-зялёныя (пласціністы); ваўнянка ружовая — шапка і ножка светла-ружовыя (пласціністы); абабак — шапка шэрага, бурага, карычневага колеру (губкаваты);

Трэцяя катэгорыя грыбоў назапашвае радыенукліды ў сярэдняй ступені, а значыць, іх можна назваць менш небяспечнымі:

- аленька асенняя — светла-карычневая, з каўнерыкам, шапка ў драпкі (пласціністы);
- баравік — шапка карычневая-жоўтая, ножка белаватая (губкаваты);
- падасінавік — шапка ружовага, чырвонага колеру, ножка шэра-белая (губкаваты);
- падзялёнка — шапка цёмна-зялёнага колеру, ножка жаўтаватая (пласціністы);
- сыражка — шапка чырвоная, ножка белая (пласціністы).

Чввёртую катэгорыю складаюць самыя бяспечныя грыбы. Іх умоўна называюць «дыскрымінатарамі радыенуклідаў»:

шампіньён — шапка і ножка белыя, з каўнерыкам (пласціністы); капялюх стракаты — высокі стройны грыб з каўнерыкам на ножцы, махнатая шапка (пласціністы); страчок — з хвалістай карычневай шапкой, белай ножкай; аленька зімовая — светла-карычневая шапка з цёмным малюнкам у цэнтры на тонкай ножцы (пласціністы); дажджавік — белы, сферычны; сыражка цэльная — шапка ад зялёнага да сіневата-жоўтага колеру, ножка белая (пласціністы); дрэўнавушка — светла-шэрая з карычневым адлівам.

Мяркуюцца, што гэтая, чацвёртая катэгорыя, нават выводзіць радыенукліды з арганізма (ад 20 да 40 працэнтаў). Гэтыя грыбы карысныя для ўсіх узростаў, умацоўваюць нервовую і імунную сістэмы.

Сяргей АНУПРЫЕНКА, вядучы навуковы супрацоўнік НАН Беларусі, доктар філасофскіх навук

■ Песню бярэце з сабой

ОЙ, СІВЫ КОНЬ БЯЖЫЦЬ

Яна — адметная ў нашым жыцці. Яе спяваюць паўсюль — там, дзе бяседа, дзе сяброўская шчырасць. Задумліва, нібы перагортваюць у памяці незабыўныя старонкі імклівай маладосці, у разважліва-паучальнай манеры яе выконваюць людзі сталага веку. У моладзевым асяродку песня «Ой, сівы конь бяжыць» гучыць больш ажыўлена, з гулівым падтэкстам. Не ўтойваючы абуджаных намераў, юнакі выяўляюць адвечную цягу да падданна. А дзяўчаты, якія раней за хлопцаў уваходзяць

у самастойнае жыццё і спазнаюць складаныя пацудоўны свет, прадбачліва ставяцца да такіх зносін. І пры выкананні песні пазнаюцца гэтыя істотныя моманты. Каб яна не заканчалася адлюстраваннем дзявочага роздуму-сумнення, паўтараецца пачатак, у якім вымалёўваецца і вобраз каня — надзейнага спадарожніка і вернага памочніка людзі, і яго рух — сімвал становячага разгортвання падзей, перадаецца і неадольная прага каханья. А дзе каханне — там і песня.

Ой, сівы конь бяжыць,
На ім бела грыва
Ой, спанаравілася,
Ой, спанаравілася
Мне тая дзяўчына.
2 разы

Не так та дзяўчына,
Як яе лянчыла,
— Ой, падай, дзяўчына,
2 разы

Ой, падай, дзяўчына,
На каня ручаньку.
2 разы.

Рукі не падала,
Тры словы сказала:
— Няхай бы я была,
Няхай бы я была,
Каханьня не знала...
2 разы

Бо тое каханне
З вечара да рання...
Як сонейка ўзьдзе,
Як сонейка ўзьдзе,
Каханне разыдзе...
2 разы

Ой, сівы конь бяжыць,
На ім бела грыва,
Ой, спанаравілася,
Ой, спанаравілася
Мне тая дзяўчына.
2 разы

Песня «Ой, сівы конь бяжыць» прысвячаецца сябрам-калегам, якія праз стагоддзі ў розных умовах мужа нясуць роднае слова і песню.

Падрыхтаваў
Міхаё ШАВЫРКІН.

Жанчыну з невычэрпнымі ўнутранымі рэсурсамі, аптымістку па жыцці, пудоўную маці, бабўлю, сястру, пётчачку — **Валынціну Міхайлаўну ГАРДЗЕЙЧЫК** з Хойнікіў сардэчна віншум з днём нараджэння і зчыным здароўем знаходзіць, радасць адчуваць ад кожнага дня і з задавальненнем сустракаць світанак кожнага новага дня! Шчасця табе, наш любімы чалавек!

Родныя з Гомеля
Марыя, Лілія,
Маргарыта,
Анюта, Ігар,
Аляксандра,
Віталій, Мікіта.

■ Здарэнне
СЕЎ НА МЕЛЬ...

«Водны» дзень нараджэння надоўга запомніцца ўсім, хто яго адзначаў у прыватным катары «Каспер» на раёце Сож ля Гомеля. Калі ўначы маламернае судна ўжо заходзіла ў бухту, яно села на мель, не далейшы да берага 10 метраў. Перадольваць гэтую адлегласць ушла ніхто не захацеў. Пасажыры па тэлефоне запрасілі дапамогу. Як расказалі ў Гомельскім абласным упраўленні МНС, у катары знаходзілася 12 пасажыраў і капітан, якія самастойна не маглі дабрацца да берага. Выратавальнікі эвакуавалі ўсіх на бераг. Высветлілася, што пацярпелых няма, а вось 56-гадовы капітан катара, які працуе дырэктарам прыватнага ўнітарнага прадпрыемства, па вонкавых прыкметах знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення. Акрамя таго, на катары адсутнічалі выратавальныя камізелкі. Супрацоўнікамі міліцыі капітан катара быў дастаўлены для правядзення медыцынскага агляду і далей у Цэнтральны РАУС Гомеля.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

1819 год — у Парыжы нарадзіўся Жан Бернар Леон Фуко, французскі фізік-эксперыментатар, член Парыжскай Акадэміі навук, які прысвяціў сваё жыццё даследаванням у галіне оптыкі, механікі і электрамагнетызму. Менавіта ён распрацаваў у 1850 годзе метад вымярэння хуткасці святла ў паветры і вадзе. А ў 1851-м пры дапамозе маятніка, які атрымаў пазней яго імя, Фуко эксперыментальна даказаў вярчэнне Зямлі вакол восі. Яшчэ праз год вучоны вынайшаў гіраскоп, які атрымаў шырокае прымяненне ў тэхніцы.

1830 год — у ЗША прайшло слаборніцтва першага пабудаванага ў краіне паравоза з конным экіпажам. Адбылося яно за тры месяцы да ўводу ў эксплуатацыю першай

чыгункі на паравой цязе. «Жалезны конь» цягнуў вагон з 40 пасажырамі па дзевяцікілометровым райковым пуці ад мястэчка Райліз да горада Балтымора (штат Мэрыленд). Перамогу, уявіць сабе, атрымала жывёла: механічная памока, часты біч «неадушалеўнага» транспарту, парушыла астуджэнне, каціл паравоза пацёк, і машына да фінішу не дацягнула. На шчасце, гэты сумны выпадак не спыніў развіццё паравознай справы. Назва «паравоз» прыжылася не адразу. У Расіі новую і некалькі фантастычную машыну называлі «паравой фурманкай», «параходам», «паравой карэтай» і нават «грозыным волатам».

Было сказана

1947 год — нарадзіўся (вёска Гарадзішча Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці) Уладзімір Паўлавіч Падшывалаў, беларускі вучоны ў галіне геадэзіі, доктар тэхнічных навук (1999), прафесар (2000). Аўтар навуковых прац па матэматычных метадах вырашэння геадэзічных задач з выкарыстаннем камп'ютарных тэхналогій. Распрацаваў агульную тэорыю апісання геадэзічных праекцый.

Браніслаў ТАРАШКЕВІЧ, літаратуразнавец, публіцыст, вучоны-мовазнавец, акадэмік НАН Беларусі:
«Добра часам хоць падаць якую думку, за даць якое пытанне. Думка дарма не згіне, мо другі хто калі на яе адкажа».

Слава Андрэй Міхайлаў.

Інвентар якасці фота 5	Інвентар якасці фота 2	Інвентар якасці фота 4	Свойсі зац	Гчалір	І ні турці, ні соды
1	2	3	4	5	6
Свайсі зац	Агародны караняплод	Малая планета	Вулкан у Японіі	Сайна	Сталіца Непала
Танісны тайм	Багня перамаг	Рэгістрацыя асоб	Уласціваць ежы	Афарбоўка гарызонта	Навольнік
Ступень хуткасці	Снарад ідальніка фота 3	Рэчаснасць	Вельмі ружавая рыба	Французскі ацёр	Вершыны павіяр
Павойная расліна	Доля з абмежаванай колькасцю	Кофе	Французскі ацёр	Месца паркоўкі аўта	Свойская жывёла
Лёгкая летняя туфлі	1/100 га	Альпескі і Тургеня	Вершыны павіяр	Цыцкал сівера	Два падобныя прадметы
Перадняя частка нагі	Прылада для лоўлі малых рыб	Утрыманне на шыю	Архіпелаг паблізу Самалі	Трос парашута	— даўнаццаць
Шаноўны каўчак	Адзін з трох мушкетэраў	Сталіца Нарвегіі	Сіманал сямі	Чабан	Схема мастацкага твора
Атрутная дрэва	Войска ў часы Цэзара	Сіманал сямі	Чабан	Бавая мазьдана	Будаваны камень
Від гліны	Днепр, Буг, Нёман	Сіманал сямі	Чабан	Бавая мазьдана	Інвентар якасці фота 1
4	Беларускі мастак	Футболы	Злак	Вызначанне роўня акіярам	Шплет калеса-белы
5	Беларускі мастак	Футболы	Злак	Вызначанне роўня акіярам	Шплет калеса-белы

Кіт. Пака. Ісачоу. Матч. Іра. Рыв. Арматура.
Бут. Катманту. Раб. Калун. Плян. Пара. Клошка.
Салотра. Тілік. «Ася». Юноч. Асма. Фан. Кава. Лаяня.
Та. Ява. Карат. П'юч. Арма. Борнт. Житк. Кант. Кар.
Та. Ява. Карат. П'юч. Арма. Борнт. Житк. Кант. Кар.
Па вертыкалі: Факетка. Сандані. Монт. Сачок. Кво.
Па гарызонталі: Шост. Б'та. Рэпа. Сет. Ніка. Тамп.
Правецце: Калі Паска, Адкавы

СЁННЯ

Месца Поўня 19 верасня. Месца у сусур'і Рыб.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.48	19.18	12.30
Віцебск	6.37	19.08	12.31
Магілёў	6.38	19.08	12.30
Гомель	6.35	19.04	12.29
Гродна	7.03	19.33	12.30
Брэст	7.05	19.33	12.28

ЗАЎТРА

Геамагнітныя ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 735мм рт.ст. +11..+13°C +15..+17°C	ГРОДНА 737мм рт.ст. +10..+12°C +12..+14°C	МІНСК 728мм рт.ст. +13..+15°C +13..+15°C	МАГІЛЕЎ 736мм рт.ст. +12..+14°C +13..+15°C	БРЭСТ 737мм рт.ст. +7..+9°C +12..+13°C	ГОМЕЛЬ 737мм рт.ст. +14..+16°C +15..+17°C
---	--	---	---	---	--

Абазначэнні:
— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
■ слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +11..+13°C	КІЕЎ +14..+16°C	РЫГА +14..+16°C
ВІЛЬНЮС +12..+14°C	МАСКВА +17..+19°C	С.ПЕЦЯРБУРГ +16..+18°C

УСМІХНЕМСЯ

— Што такое дзяўчына-энцыклапедыя?
— Разумная, але поўная.

Аб'ява ў бальніцы: «Няма грошай — будзь здаровы!»

Заходзіць сімпатычная дзяўчына ў краму. Прадавец, усміхаючыся, пытаецца:
— І што такая прыгожая дзяўчына жадае?
Тая:
— Дзяўчына жадае «Марціні», «Порш» і мужыка добрага. Але прышла па хлеб...

Праметэй? Амаль, ён «Дом-2» спаліў.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КІЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара-галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАПЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыя: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, юрыдычная — 287 19 68, скаржарыя — 292 05 82, адрасныя за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самарванне» — 292 44 12, уласныя карэспандэнты: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zvyazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадноўнымі з меркаваннямі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдакцыя ў Рэспубліканскім ўнітарным прадпрыемстве «Вываецца «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 22.898. Індэкс 63850. Зак. № 4077.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 17 верасня 2013 года.